SERIA II.—ANUL IV, No. 753. **Editia a treia** DUMINECĂ, 3 MAIŬ 1898

NUMĂRUL 10 BANĬ

ABONAMENTELE
Încep la 1 şi 15 ale fie-cărei lunĭ şi se plătesc tot-d'a-una înainte
In *Bucureştĭ* la Casa Administraţieĭ
In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale
Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 50 leĭ
Şase lunĭ . . . 15 » » » 25 »
Treĭ lunĭ . . . 8 » » » 13 »
Un număr în streinătate 30 banĭ

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACŢIA
No. 3. — STRADA CLEMENŢEĬ — No. 3

EPOCA

TELEFON

NUMĂRUL 10 BANĬ

ANUNCIURILE
In Bucureştĭ şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie
In streinătate, *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate
Anunciurĭ la pag. IV . . . 0.30 b. linia
» » » III . . 2.— leĭ »
» » » II . . 3.— » »
Inserţiile şi reclamele 3 leĭ rîndul

UN NUMĂR VECHIŬ 30 BANĬ

ADMINISTRAŢIA
No. 3 — STRADA CLEMENŢEĬ — No. 3

O NOUĂ SCRISOARE A d-luĭ BUHLEA

SERBAREA NAŢIONALĂ DE DUMINECĂ

GUVERN DE SPIONĬ DE SPERJURĬ ŞI DE TRĂDATORĬ

Nu este pildă în istoria ţăriĭ ca partidul conservator să fi acuzat pe un adversar politic de trădare.

Cînd dar noĭ învinuim pe Dumitru Sturdza că a pus la cale un pronunciament şi că a comis un act de înaltă trădare, ne dăm bine seamă de gravitatea acuzaţieĭ şi de urmările ce ea atrage după dînsa.

Acuzînd un guvern de trădare, noi contractăm şi îndatorirea de a alunga pe trădători dela cîrma Statuluĭ.

Ne-am împlinit maĭ întîiŭ datoria de a denunţa pe vinovaţĭ.

Ne măgulim cu credinţa că pedeapsa va urma după denunţările noastre.

Dacă cum-va am fi înşelaţĭ în credinţa noastră, vom şti să ne îndeplinim datoria şi luăm angajamentul ca, cu ţara, să răsturnăm din temelie guvernul acesta de sperjurĭ şi de trădătorĭ.

O nouă scrisoare a d-luĭ Buhlea

D. maior Buhlea ne adresează următoarea scrisoare:

Domnule redactor,

In Voinţa Naţională *de Duminică 26 Aprilie, am citit un răspuns la scrisoarea mea, publicată în ziarul dv. tot din acea zi.*

Vă rog să bine-voiţĭ a maĭ publica aceste cîte-va rîndurĭ, ca rasp uns la articolele Voinţeĭ Naţionale, *pentru care vă mulţumesc cu anticipaţie.*

Maĭ înainte de toate, eŭ menţiŭ tot ce am scris în scrisoarea mea ce aţĭ publicat.

Voinţa Naţională, *sub titlul de «Documentele conservatorilor», între altele, zice, relativ la dd. Palade şi T. Protopopescu:*

«Amîndouĭ n'aŭ ştiut nimic despre demisiunea ofiţerilor şi n'aŭ aflat-o de cît din ziare».

Atuncĭ, cum se face că reposatul maior Ursu, chiar înainte de a ne da demisiunile, ne-a spus la toţĭ camarazii, că dînsuluĭ i s'a promis locul de sub-director la fabrica Letea, unde d. T. Protopopescu era director?

Maĭ la vale, Voinţa *zice:*

«Tot aşa, e un sfruntat neadevăr că Clubul liberal ar fi suportat diferite cheltuelĭ, saŭ că ar fi subvenţionat pe vre-unul din ofiţeriĭ demisionaţĭ. Cheltuelile aŭ fost acoperite prin liste de subscripţie între camarazĭ şi, ne mirăm, cum tocmaĭ unul din ofiţeriĭ demisionaţĭ ignoreaza acest lucru.»

Răspunsul este foarte simplu: Nicĭ-odată nu s'a făcut chetă între ofiţeriĭ demisionaţĭ, nicĭ la Oppler, nicĭ la alte întrunirĭ, şi nicĭ unul nu a contribuit cu nimic, fiind-că cheltuelile se purtaŭ de Clubul liberal, după cum o spuneaŭ toţĭ iniţiaţiĭ.

Tot acelaşĭ ziar spune:

«Şi tot aşa de falş este că d. Cantacuzino ar fi avut întrevederĭ cu ofiţeriĭ, acasă la d. Culoglu, saŭ în altă parte».

Intrunirile cu iniţiaţiĭ, ştiŭ personal, că se ţineaŭ la d. Culoglu, unde venea şi d. Cantacuzino. In fine, relativ la jurămînt, Voinţa Naţională *zice:*

«Jurămîntul, după cum se ştie de toţĭ ofiţeriĭ, a fost lăsat unuĭ ofiţer superior în prima întrunire de la Oppler, *a trecut prin mîinele alteĭ persoane*, s'a întors iarăşĭ la ofiţerul superior şi a fost încredinţat, în cele din urmă, d-luĭ căpitan Milicescu».

Totul aci este adevărat. Sub-semnatul, ştiŭ la ce ofiţer superior a fost jurămîntul, ştiŭ şi mîinile aceleĭ «alte persoane» (o doamnă din înalta societate) şi pe care Voinţa Naţională, *sunt sigur că nu o poate numi, ştiŭ tot istoricul. Toate acestea, însă, aŭ fost în anul 1894.*

Azĭ, însă, suntem la 1898. Voinţa Naţională *nu spune actualmente unde este jurămîntul. Cu toate acestea, dacă în 1896 jurămîntul era în mîinile d-luĭ căpitan Milicescu, cînd i s'a cerut de noĭ, şi nu avea nimic de secret, de ce nu ni l'a dat să-l fotografiem? Acest act nu este numaĭ al d-luĭ maior Milicescu, ci este proprietatea noastră a tuturor, carĭ l'am semnat, decĭ toţĭ avem dreptul la acest jurămînt.*

De ce nu ni se dă?

In acelaşĭ număr al Voinţeĭ Naţionale, *la ultime informaţiĭ, se zice, cu maliţiozitate, tot de mine:*

«D. Căpitan Buhlea, care a maĭ protestat în contra insinuaţiilor că actul demisieĭ ofiţerilor de cavalerie ar fi fost provocat de instigaţiunĭ politice, era gata să maĭ semneze o asemenea declaraţie, în urma calomniilor d-luĭ Costinescu. D-sa se arăta, către uniĭ din camarazil săĭ, revoltat de aceste acuzaţiunĭ tardive, pe carĭ le veştejea din toate puterile. Camaraziĭ săĭ, însă, recunoscînd că ea ar fi inutilă, de timp ce adevărul e bine stabilit, nu i s'a maĭ dat urmare şi numaĭ aşa nu a avut loc».

La acestea, nu am să răspund de cît că nu mi s'a propus a semna nicĭ-un act, şi nicĭ nu aşĭ fi semnat, de oare-ce fusesem odată păcălit. Dar, adevărul este, că am spus unuĭ singur camarad că, orice conservator ar fi făcut o interpelare asupra demisiunilor ofiţerilor, nu ar fi fost aşa de zdrobitoare ca declaraţia făcută de d. Costinescu. Acel camarad mi-a arătat, atuncĭ, nişte scrisorĭ ce ar fi trebuit să se publice de ofiţeriĭ demisionaţĭ, pentru a dezminţi pe d. Costinescu, însă tot acel camarad mi-a spus textual, că d. Sturza se opune a se publica acea dezminţire, pentru a nu maĭ pune pae peste foc.

Cu această ocazie, vă rog, d-le redactor, să bine-voiţĭ a primi asigurarea stimeĭ şi consideraţiuneĭ ce vă păstrez.

Maior BUHLEA.

1898, Aprilie 29, Bucureştĭ.

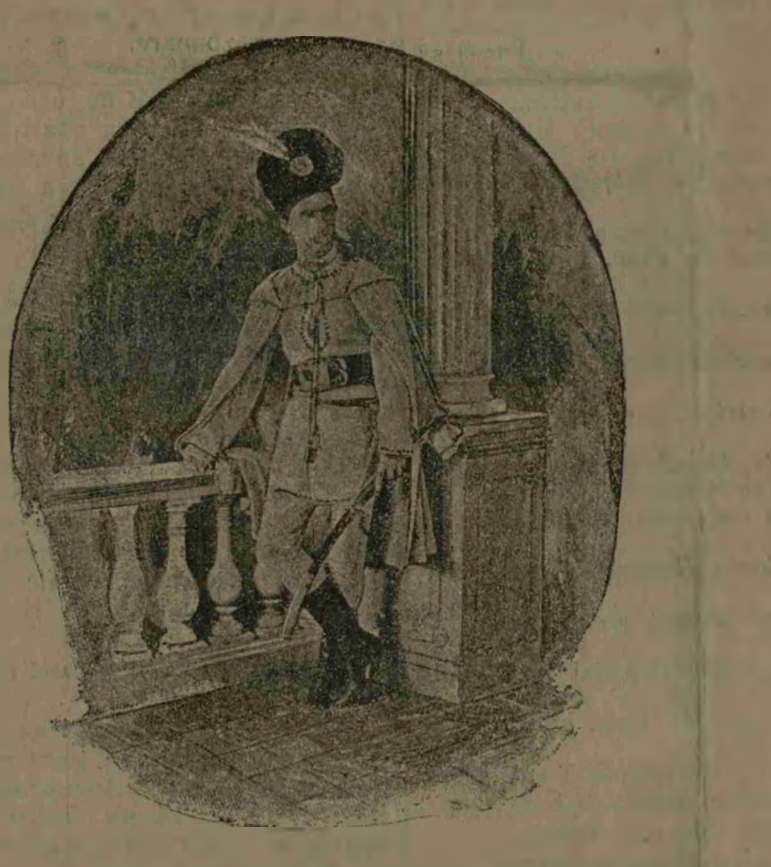

Dr. IOAN RAŢIU
în costumul naţional în care s'a presentat Împăratuluĭ Frantz Iosef în 1859 ca delegat al romînilor

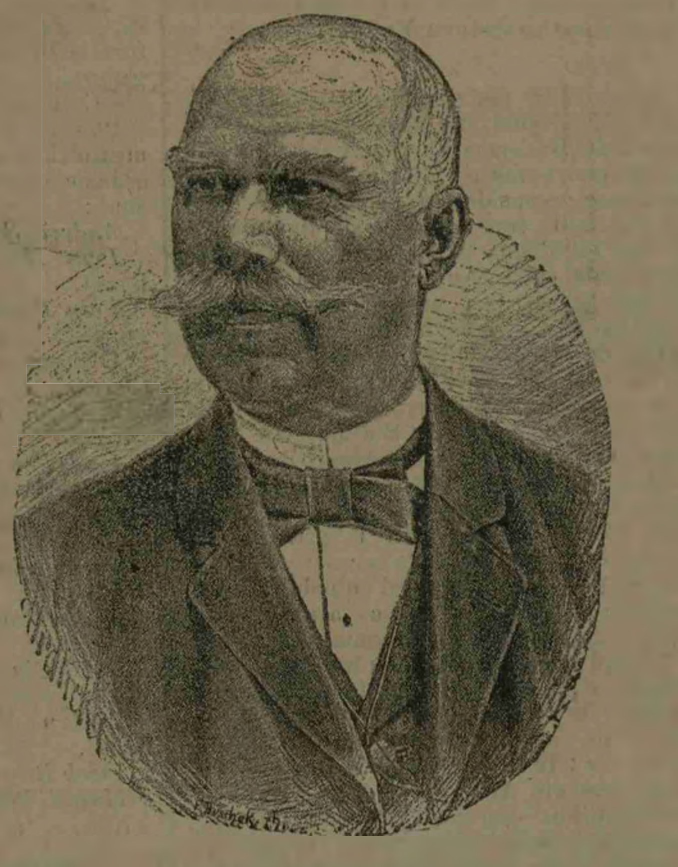

Dr. IOAN RAŢIU
în 1898

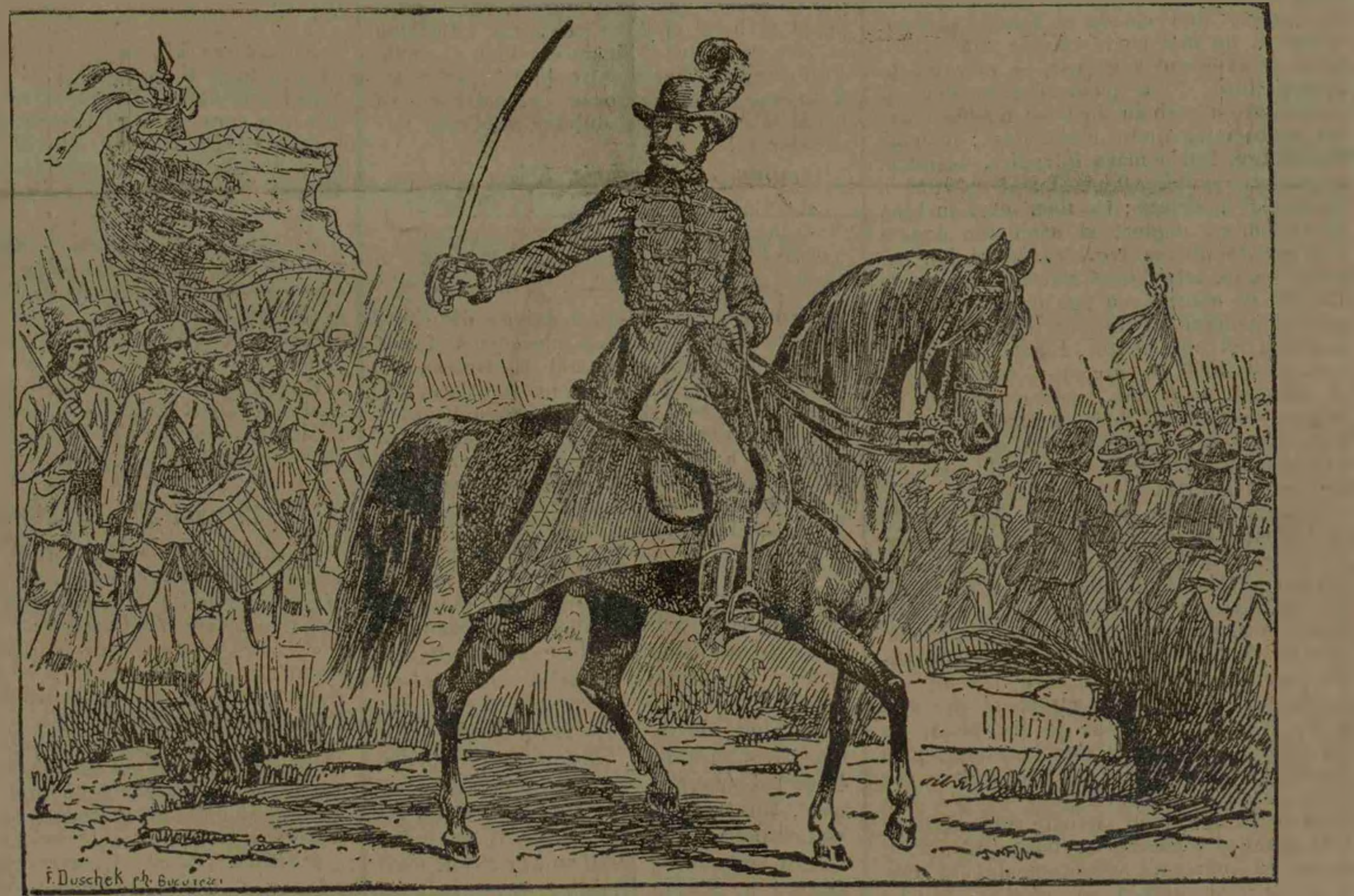

AVRAM IANCU
în fruntea legiunilor romîne (după o fotografie din 1848)

S'A DAT PE FAŢA

După două zile de dezbaterĭ, una în Cameră, cealaltă în Senat, am reuşit în, fine, să silim pe ignobilul spion şi pe, clasicul trădător să se demascheze. Toată lumea a înţeles că e vorba de Sturdza.

Toată chestia era: suprimat'a saŭ nu, ignobilul *renta* pe care Statul romîn este dator, după testamente şi daniĭ vechĭ ale domnilor Moldoveĭ şi Munteniĭ, să o plătească bisericeĭ Sf. Niculae din Braşov, şi prin urmare, şcoalelor romîne de acolo?

Criza prin care trece acele şcoale, ameninţate în existenţa lor naţională saŭ expuse ca să treacă sub controlul şi direcţiunea ministruluĭ unguresc, este saŭ nu o consecuenţă a faptuluĭ, suprimarea aceleĭ rente din partea ignobiluluĭ?

Aceasta ca resultat practic, independent de rolul de spion şi de delator pe care Sturdza l'ar fi jucat faţă cu ministrul ungar, independent de faimoasa *notă* prin care, într'un fel saŭ în altul, Sturdza a dat lămurirĭ asupra sumelor ce *pînă la dînsul* s'aŭ trimes ca ajutoare în Transilvania.

Eĭ bine! ignobilul a fost silit să mărturisească că faptele sunt aşa cum le-am susţinut noĭ.

Ignobilul, care, la Cameră, s'a văzut, că nu ştia ce să declare şi ce să nu declare, după 48 de ore de cugetare, s'a hotărît, în fine, ca la Senat să adopte un sistem.

Şi a adoptat unul pe care l'a crezut abil, dar care, în realitate, l'a demascat complect.

Suntem datorĭ, a declarat Sturdza, a plăti bisericeĭ Sf. Nicolae nu o subvenţie patriotică, ci o rentă obligatorie. Aşa este.

Decĭ subvenţieĭ din trecut, trebuie să'ĭ dămn numele eĭ adevarat de *rentă* şi *să continuăm a o plăti pe faţă.*

Pînă aicĭ, perfect.

Dar... este un dar... Dar, continuă ignobilul, există o lege în Ungaria în puterea căreia Statele străine şi în special noĭ, nu putem subvenţiona *direct* nicĭ o şcoală din acel Stat.

Cu toate acestea, noĭ nu vom suprima, pentru aceasta subvenţia, ci vom trimite-o oficial, în mod public.

O întrebare: Dacă noĭ putem trimite, direct şi pe faţă, şcoalelor din Braşov renta datorită de noĭ, de vreme ce legile ungare se opun; dacă Sturdza nu maĭ voeşte a maĭ trimite pe ascuns saŭ pe căĭ deghizate acel ajutor, ci s'a hotărît ca să'l trimeată pe faţă şi în mod public, este întrebarea: *Cui va trimite renta cuvenită şcoalelor din Braşov?*

Este evident că ignobilul o va trimite oficial la adresa şi pe numele aceluia care este autorizat a primi, după legea ungară.

Orĭ, acela este Statul maghiar, este ministrul instrucţieĭ de la Pesta.

Prin urmare, Sturdza va continua a trimite ajutorul datorit şcoalelor din Braşov; cu alte cuvinte, nu va suspenda servirea renteĭ, *cu o mică, foarte mică deosebire* în loc ca acest ajutor să fie servit direct şcoalelor din Braşov, el va fi remis în mod oficial ministruluĭ de instrucţie publică.

Aţĭ înţeles acum infamia?

Guvernul romîn se constitue, faţă cu cel maghiar, debitor al uneĭ rente perpetue. Iar Statul maghiar va fi liber a dispune cum va crede de cuviinţă de acea rentă.

O... ştim că Sturdza, de formă, va stipula că numita rentă să fie servită şcoalelor din Braşov de ministrul instrucţieĭ ungar. Dar în ce calitate?

Ca ajutor cu origine romînească? Saŭ ca ajutor unguresc?

Admiţînd ipoteza cea maĭ bună, ce poate face Statul romîn la caz cînd ministru ungur nu va da la destinaţie suma? *Cel mult, poate să* **suprime** *servirea eĭ.*

Or, în acest caz, Statul maghiar nu-şĭ ajunge perfect scopul? Căcĭ ce scop urmăreşte el, dacă nu acela de a se vedea suprimat o dată ajutorul bănesc de care ne ocupăm?

Acum, trădarea intereselor romîneştĭ este vădită. Sub pretextul nobil cum că nu e demn ca să trimetem, în mod ascuns, ajutoare băneştĭ şcoalelor din Braşov, Sturdza a hotărît să trimeată acele ajutoare, celuĭ maĭ mare duşman al acelor şcoale, adică ministruluĭ Ungar!

Omul s'a demascat bine, de astă dată.

3 (15) MAIU 1898

Mîine, 3 (15) Maiŭ, se împlinesc 50 de anĭ de la prima şi marea adunare naţională romînă din Blaj, unde s'a proclamat de către 40,000 romînĭ libertatea naţională a celor treĭ milioane de romînĭ.

Cîte-va lunĭ după această adunare, a izbucnit revoluţia romînească în contra nelegiuirilor ungureştĭ, carĭ, fără a asculta pe romînĭ, aŭ proclamat unirea Transilvanieĭ cu Ungaria. Legiunile revoluţionare romîne, puse sub comanda luĭ Avram Iancu, supranumit Regele Munţilor, aŭ luptat alăturĭ de armatele imperiale în contra insurecţiuneĭ ungureştĭ. Aceasta n'o uită şi n'o iartă de loc unguriĭ, şi din această causă eĭ nu permit romînilor să serbeze aniversarea adunăriĭ naţionale din Blaj, dar în acelaşĭ timp le impun să serbeze aniversarea revoluţieĭ ungureştĭ, care a detronat pe Împăratul Frantz Iosef, la Dobriţin.

Un contimporan al revoluţieĭ din 1848 I. Balleydier, scrie în *Histoire de la guerre de Hongrie,* următoarele despre revoluţia ungurească:

«S'a încercat de maĭ multe orĭ în Franţa să se stabilească un fel de comunitate, orĭ o umbră de similitudine între răscoala ungurilor şi revoluţia franceză de la 1848. Vina cade în sarcina Polonilor, carĭ avînd precumpănire în cercurile conducătoare grupate în jurul luĭ Kossuth, aŭ schimbat în revoluţiune o mişcare ce la începutul eĭ era insurecţională. Insurecţiunea ungurească, departe de a fi fost democratică, ea a prezintat în toate fazele sale succesive un caracter feodal, ce contrasta foarte ciudat cu utopiile debitate în timpul acela prin berăriile din Germania saŭ la tribuna parlamentuluĭ francez.

«Examineze cine-va mişcarea ungurească pe toate feţele, analiseze-o în manifestarea eĭ cea maĭ simplă şi cea maĭ culminantă, nu se va găsi nicĭ o analogie cu încercările carĭ aŭ zguduit în 1848—49 cele-l'alte părţĭ ale Europeĭ. *Un singur cuvînt ajunge a risipi întunerecul de care se înconjoară şi azĭ încă chestia maghiară*: nebunia de individualism naţional».

Iar H. Desprez scrie următoarele:

«Numele de ungur era rostit cu ură, începînd din Tirol şi pînă la Marea Neagră, şi din fundul Carpaţilor pînă la poalele cele maĭ meridionale ale Balcanilor. «Maĭ detestaţĭ decît Austriacieniĭ, maghiariĭ şi-aŭ făcut un renume de tiranie în Europa orientală şi se putea auzi din gurile inimicilor lor sinistre cuvinte de răsbunare.»

Aceste le scrisese Desprez în 1849.

Adunarea naţională

Ceĭ doĭ Episcopĭ aĭ Transilvanieĭ, Şaguna din Sibiŭ şi Lemen din Blaj, aŭ convocat pe ziua de Lunĭ 3 Maiŭ, adunarea naţională. Deja de Vinerĭ aŭ început să sosească foarte mulţĭ romînĭ din toate părţile Transilvanieĭ. Unguriĭ aŭ căutat să zădărnicească adunarea, dar armata imperială, consemnată pentru menţinerea ordineĭ, a favorizat pe sub mînă pe romînĭ.

Duminecă dimineaţă s'aŭ adunat deja aproape 40,000 romînĭ în piaţa Blajuluĭ, sub conducerea tribunilor Avram Iancu, Buteanu şi Moldoveanu, carĭ aŭ ţinut cuvîntărĭ însufleţite romînilor, instruindu-ĭ asupra situaţieĭ şi asupra drepturilor lor. Inainte de amiazĭ se oficiează un serviciŭ divin, în catedrala romînă unită, de către ambiĭ episcopĭ, ortodox şi unit, şi-apoĭ, după serviciŭ, fruntaşiĭ rămîn în biserică şi ţin o conferinţă prealabilă. Conferinţa a durat cincĭ ore; aŭ luat parte toţĭ fruntaşiĭ romînĭ precum şi mulţĭ din Principatele Romîne, printre carĭ G. Sion, Lascar Rosetti, Russu, Curius, Ionescu-Brad, Teodor Moldoveanu, etc.

Seara o nouă conferinţă preliminară, la care Simeon Bărnuţ a ţinut un discurs strălucit despre naţionalitatea şi drepturile limbeĭ romînilor. In discursul săŭ, Bărnuţ aduse înainte toate raporturile romînilor cu unguriĭ, «carĭ totdeauna i-aŭ asuprit şi acum vreaŭ să-ĭ nimicească cu totul ca să nu le maĭ fie periculoşĭ.» Uniunea cu Ungaria o lapădă cu totul şi invită pe romînĭ la unire naţională şi confederaţiunea cu popoarele carĭ respectă drepturile fie-căruia.

Bărnuţ a propus ca în adunarea naţională de a doua zi să se proclame naţiunea romînă de naţiune liberă şi independentă: să ştie toţĭ, că romîniĭ nu maĭ vreaŭ să fie supuşĭ ungurilor. Romîniĭ să se lege prin jurămînt că totdeauna îşĭ vor apăra libertatea cu puterĭ unite.

Asupra propunereĭ luĭ Bărnuţ s'a încins o vie discuţie, la care aŭ participat între alţiĭ Laurian, Bariţ, Avram Iancu, etc. Propunerea luĭ Barnuţ a fost primită cu unanimitate.

Pe Cîmpul Libertăţiĭ

A doua zi, 3 (15) Maiŭ, de dimineaţă, la orele 6, se oficiază un *Te Deum* la catedrală, apoĭ se decide ca adunarea cea mare să se ţină afară de oraş, la cîmp.

Clopotele sună şi 40 000 de romînĭ, în cap cu episcopiĭ, cu Avram Iancu, Bărnuţ, Laurian, Maiorescu, Bariţ, etc. formează un cortegiŭ măreţ şi pornesc spre cîmp. In capul cortegiuluĭ era un bătrîn de 85 anĭ cu un drapel naţional, avînd inscripţiunea: *Virtutea romînă reînviată!*

Papiŭ Ilarian, în «Istoria romînilor din Dacia superioară», scrie următoarele despre această adunare:

«Adunarea romînă fiind publică, fu cercetată de maĭ multe notabilităţĭ străine, maĭ ales ungurĭ şi saşĭ; veniră la adunarea romînă şi unguriĭ şi saşiĭ de prin satele vecine, şi încă unguriĭ sătenĭ să îmbie să se facă romînĭ, iar tribuniĭ le spuneaŭ că «romîniĭ nu s'aŭ adunat ca să facă romînĭ pe ungurĭ, ci să'ĭ scape pe toţĭ din servitutea cu care aŭ fost îngreuiaţĭ pînă acum; aşa dar romîniĭ să fie romînĭ, unguriĭ să rămînă ungurĭ şi toţĭ între sine», carĭ cuvinte auzindu-le unguriĭ, răpiţĭ de bucurie nu ştiaŭ ce să maĭ grăiască, dar ajunge că şi după ce s'a şters servitutea, unguriĭ aceştiea credeaŭ şi ziceaŭ, că adunarea de la Blaj a şters servitutea, şi peste tot anul săteniĭ ungurĭ ţineaŭ cu romîniĭ».

După ce se formează biuroul, alegîndu-se de preşedinţĭ ceĭ doĭ episcopĭ, Şaguna, episcopul din Sibiŭ, face o nouă rugăciune pentru Impărat şi naţiunea romînă, apoĭ deschide adunarea.

General Schurter, care era faţă, a declarat că «de cînd e, a văzut maĭ multe adunărĭ în Elveţia, Alsacia şi Austria, dar o adunare atît impozantă ca aceasta n'a văzut nicĭ odată».

Proclamaţia naţională

După cîte-va discuţiunĭ, Simeon Barnuţ ţine un lung discurs şi supune deliberăriĭ adunăriĭ următoarea proclamaţie naţională:

I.) Adunarea aceasta se proclamă de adunare generală naţională a naţiuneĭ romîne din Transilvania.

II). Cîmpul acesta pe care se ţine prima adunare naţională romînă din Transilvania, întru eterna aducere aminte a acesteĭ lucrărĭ glorioase, se va numi *Cîmpul Libertăţiĭ* pentru tot-d'a-una.

III). Naţiunea romînă se declară, că vrea să rămînă de-a pururea credincioasă Inălţatuluĭ Impărat al Austrieĭ şi Mareluĭ Principe al Transilvanieĭ şi Augusteĭ Case austriace.

IV). Naţiunea romînă se declară şi se proclamă de naţiune de sine stătoare şi de parte întregitoare a Transilvanieĭ, pe temeiul libertăţiĭ egale.

După ce se primeşte cu salve de aplause şi în mijlocul celuĭ maĭ mare entuziasm această proclamaţie, poporul depune un jurămînt solemn de credinţă după următorul formular:

«Eŭ N. N., jur în numele Tatăluĭ, şi al Fiuluĭ şi al Spirituluĭ Sfînt, Dumnezeuluĭ celuĭ viŭ, cum că voiŭ fi pururea credincios Impăratuluĭ Austrieĭ şi Mareluĭ Principe al Transilvanieĭ, amicilor Majestăţiĭ şi aĭ Patrieĭ, voiŭ fi amic, şi inimicilor inamic; cumcă ca romîn voiŭ susţine tot-d'a-una naţiunea noastră romînă pe calea dreaptă şi legiuită şi o voiŭ apăra cu toate puterile în contra orĭ-căruĭ atac şi asuprirĭ; nu voiŭ lucra nicĭ odată în contra drepturilor şi a intereselor naţiuneĭ romîne, ci voiŭ ţine şi voiŭ apăra legea şi limba noastră romînă, precum şi libertatea, egalitatea şi frăţietatea; pe aceste principiĭ voiŭ respecta toate naţiunile ardelene, poftind egală respectare de la dînsele; nu voiŭ încerca să asupresc pe nimenĭ, dar nicĭ nu voiŭ suferi să ne asuprească nimenĭ; voiŭ lucra după putinţă la desfiinţarea iobăgeĭ, la emanciparea industrieĭ şi a comerţuluĭ, la păzirea dreptăţiĭ, la înaintarea bineluĭ umanităţeĭ, al naţiuneĭ romîne şi al patrieĭ noastre.

«Aşa să-mĭ ajute Dumnezeŭ şi să-mĭ dea mîntuirea sufletuluĭ meŭ, Amin!»

Cîte-va lunĭ după această adunare, izbucneşte apoĭ revoluţiunea romînă.

Petiţia romînilor către Impărat

După revoluţie, în 1852, s'a ţinut o nouă adunare, care a decis să presinte următoarea petiţie Impăratuluĭ Frantz Iosef:

Sire,

Romîniĭ din marele principat al Transilvanieĭ, din Banat, din ţările vecine ale Ungarieĭ, din Bucovina, carĭ sunt ceĭ maĭ vechĭ şi ceĭ maĭ numeroşĭ dintre popoarele conlocuitoare,—considerînd că eĭ singurĭ sunt în număr de treĭ milioane şi jumătate, — aŭ fost tot-d'auna alipiţĭ cu o credinţă nestrămutată către Augusta casă a Austrieĭ, de cînd aceste ţărĭ aŭ fericirea să fie supuse buneĭ sale domniĭ: eĭ n'aŭ lipsit nicĭ odată, de cîte orĭ li se presintă ocazia, de a-ĭ dovedi prin acte devotamentul lor, şi n'aŭ cruţat nicĭ un sacrificiu, de cîte orĭ a fost vorba de interesul Statuluĭ saŭ de al Dinastieĭ Voastre, cu toate asupririle la carĭ aŭ fost supuse din partea celor alte popoare locuind aceleaşĭ ţinuturĭ ca şi eĭ, cu toate legile feudale carĭ iĭ priveazā de secole de toate drepturile necesare unuĭ popor, şi, în fine, în dispreţul culpabililor planurĭ ale ungurilor, care încă acum, de curînd, iĭ ameninţaŭ să-ĭ extermineze.

Şi cînd aceştĭ fanaticĭ aŭ îndrăsnit să ia armele pentru a resturna tronul austriac, romîniĭ fură ceĭ d'întîiŭ carĭ în părţile orientale ale monarchieĭ aŭ mers hotărît înaintea lor: In întrunirea de la Blaj din 3/15 Maiŭ, aceĭ din Ardeal s'aŭ declarat în contra planurilor ungureştĭ; în luna luĭ Iulie, regimentul din Banat era pentru integritatea Austrieĭ şi de partea intereselor Dinastieĭ Voastre şi în contra măsurilor ministeruluĭ unguresc; la 11 Septembre, după o întrunire de mult aşteptată, primul regiment din Ardeal declară că de acum în colo nu vrea să recunoască alt guvernămînt, de cît acela al Majestăţeĭ Voastre; pe urmă, la 14 ale aceleaşĭ lunĭ cel de al doilea regiment spune că nu maĭ poate rămîne sub autoritatea ministeruluĭ unguresc, — mergînd în acelaşĭ timp să se pună la disposiţia ministeruluĭ de răsboiŭ austriac pentru a putea apăra integritatea monarchieĭ; şi la 25 Septembre, într'o mare întrunire, duşmană ungurilor, romîniĭ aŭ proclamat constituţia imperială austriacă; în fine, cînd în luna luĭ Octombre unguriĭ şi saşiĭ din Ardeal s'aŭ revoltat în masă contra imperiuluĭ, poporul romîn, într'o lună ridică o armată de 195 000 de oamenĭ, aŭ pus'o sub comandamentul generaluluĭ militar, adăogînd de asemenea şi regimentul Ligeĭ Ardealuluĭ întreg cu 4000 de recruţĭ: acelaşĭ lucru se petrecea în Banat, unde romîniĭ pe întrecute formaŭ al 3-lea, 4-lea, 5-lea şi al 6-lea batalion; într'un cuvînt, s'aŭ adunat tîţia oamenĭ de cîţĭ aŭ avut trebuinţă comandanţiĭ militarĭ.

In acest războiŭ, poporul a dat dovadă de bărbăţia sa, de naţionalitatea sa incarnată, de credinţa sa nestrămutată către legitimul şi iubitul lor monarch. A făcut atîtea sacrificiĭ, în cît orĭ care altul ar fi fost redus la disperare: căcĭ inimicul săŭ dispunînd de forţe marĭ, prăda, incendia numeroase sate şi măcelări zece miĭ de oamenĭ, fără deosebire de vîrstă şi de sex, şi n'a avut pentru ca să le ţie piept, de cît suliţe; războiul nu s'ar fi prelungit pînă acum în aceste părţĭ ale monarchieĭ, cu toate acestea naţiunea romînă nu s'a clătinat în curagiul săŭ şi toate suferinţele pe carĭ inimicul a făcut'o să îndure, n'aŭ făcut de cît să mărească devotamentul şi credinţa sa; şi astă-zĭ ea mulţumeşte luĭ Dumnezeŭ de a putea să glorifice cu demnitate pe cel maĭ drept dintre monarchĭ, asigurîndu-l că ea 'şĭ va da cu bucurie viaţa se pentru apărarea imperiuluĭ şi susţinerea Tronuluĭ Dinastieĭ, care are ca principiŭ egalitatea drepturilor pentru toţĭ cetăţeniĭ şi pentru toate naţionalităţile. Dar dacă cu o mînă ea bate inimicul în aceste principiĭ, cu cea-l'altă ea cu umilinţă roagă dreptatea Majestăţeĭ Voastre de a întinde bine facerile aceluiaşĭ principiŭ la romîniĭ, copiĭ săĭ. In sfîrşit, ea cere:

I) Unirea tuturor Romînilor din Imperiŭ într'o singură naţiune independentă sub sceptrul Austrieĭ şi făcînd parte integrantă din monarchie.

II) O administraţie naţională independentă, pentru afacerile politice şi religioase.

III) O adunare constituantă naţională, pentru a proceda imediat la formarea uneĭ constituţiĭ romîne pe următoarele base:

a) Un şef pentru naţiunea romînă, care după alegerea sa, să fie supus aprobăriĭ Majestăţeĭ Voastre şi va purta titlul ce i se va decide.

b) Un consiliŭ administrativ avînd titlul de Senat Romîn.

c) Un şef religios independent, aprobat de Majestatea Voastră şi avînd sub autoritatea sa spirituală toţĭ episcopiĭ naţionalĭ.

d) Organizaţia administraţieĭ municipale a comunelor şi cercurilor romîne.

e) Organizaţia instrucţieĭ publice naţionale.

IV) Introducerea limbeĭ romîne în toate afacerile privitoare la romînĭ.

V) O adunare naţională, care să se întrunească în fie-care an pentru a regula interesele naţiuneĭ după propriele sale nevoĭ.

VI) Dreptul de a trimite deputaţĭ, în proporţie cu numărul locuitorilor, pentru a reprezinta interesele naţiuneĭ romîne în dieta generală a Imperiuluĭ austriac.

VII) Dreptul de a avea un agent diplomatic pe lîngă Cabinetul Imperial pentru a reprezinta interesele romîne.

VIII) Ca de aci înainte Majestatea Voastră să bine voiască a purta titlul de Mare Duce al Romînilor.

Sire, naţiunea romînă, care în decursul secolelor, a trecut prin atîtea încercărĭ şi suferinţe, şi care în ultimele evenimente, a dat dovezĭ strălucite de credinţa sa nestrămutată, fiind ajuns la maturitatea vîrsteĭ sale politice, se crede în stare să ceară drepturĭ, carĭ nu numaĭ că aŭ fost acordate celor-l'alte popoare din Austria, dar propovăduite chiar, ca să zicem ast-fel, de pe înălţimea tronuluĭ Majestăţeĭ Voastre.

Ea nu poate, nu trebue să maĭ stea subordonată nicĭ uneĭ alte naţiunĭ din Imperiu, bizuită pe egalitatea drepturilor pentru toţĭ.

In temeiul acesteĭ prerogative, ea roagă pe Majestatea Voastră, să reuniţĭ pe toţĭ Romîniĭ într'un singur corp independent. Această bine facere numaĭ o va putea satisface în mod desăvîrşit şi o va pune în stare să devie, ceea-se va fi într'o zi, prin numeroasa sa populaţiune, prin origina sa, prin nobilele-ĭ moravurĭ,—carĭ nu aŭ pierit, cu toate opresiunile seculare, — prin limba sa,—care este aceeaşĭ în biserică, în literatură şi în familie, — şi prin posiţiunea sa geografică, adică una din cele d'întîĭ coloniĭ ale Coroaneĭ şi monarchieĭ austriace.

Plinĭ de încredere şi sigurĭ de devotamentul lor, trimişiĭ naţiuneĭ şi prea plecaţiĭ credincioşiĭ supuşĭ aĭ Majestăţeĭ Voastre sunt:

Andreĭ Şaguna, episcop al Transilvanieĭ.

Ioan Mocioni de Foen, proprietar în Banat.

Ioan Popasu, vicarul din Braşov al Transilvanieĭ.

I. Stoica, consilier la comptabilitatea Transilvanieĭ.

A. Treb. Laurian, proprietar în Transilvania.

Iosif Pop de Macedonfi, funcţionar de comptabilitate în Maramureş.

Baron Ioan Dobreanu, agent al Curţeĭ în Banat.

Baron Eudoxiu Hurmuzaki, proprietar în Bucovina.

Baron Const. Pomuţ, proprietar în Crişiana.

Basil Ciupe, ofiţer imperial în Transilvania.

Lucian Mocioni de Foen, proprietar în Banat.

Iacob Bologa, proprietar în Transilvania.

Mihail Botnariu, deputat în Bucovina.

Olmnetz, 13 (25) Februarie, 1849.

Răspunsul Impăratuluĭ

Primesc cu bucurie asigurarea pentru credinţa şi devotamentul valoroaseĭ Naţiunĭ Romîne şi recunosc cu plăcere marile sacrificiĭ pe carĭ ea le-a făcut pentru Tronul Meŭ şi monarchia întreagă, luptînd cu energie în contra uneĭ părţĭ rebele, care a început războiul civil, şi care, prin ostilitatea eĭ, face ca războiul să dureze încă şi acum. Petiţiunea credincioaseĭ naţiunĭ romîne va fi supusă uneĭ riguroase cercetărĭ şi va primi în curînd o resoluţiune conform dorinţelor sale:

Olmnetz, 25 Februarie, 1849.

Frantz Iosef.

INFORMAŢII

Credem că ne facem o datorie de consţiinţă, punînd la această rubrică manifestul pe care Comitetul Naţional studenţesc l-a lansat cu prilejul memorabileĭ zile de mîine. Sentimentul cald, forma frumoasă în care este scris credem că ne îndreptăţesc să vedem în acest entusiast apel, maĭ mult de cît ceea ce ne-am deprins a vedea pînă acum din partea tinerimeĭ.

Iată acel manifest:

Romînĭ,

O jumătate de veac se încheie de cînd pe cîmpia Blajuluĭ, se petrecea unul din cele maĭ importante evenimente din istoria sbuciumateĭ noastre vieţĭ naţionale.

In ziua de 3 (15) Maiŭ 1848, din munţiĭ şi cîmpiile Transilvanieĭ, peste 40,000 de romînĭ, fruntea poporuluĭ, bătrînĭ, tinerĭ, preoţĭ şi ţăranĭ, veniţĭ cu «merindele în spate», hotărîţĭ de a înfrunta baionetele ce iĭ ameninţaŭ, s'aŭ adunat în cîmpia Blajuluĭ, mînaţĭ de acelaş dor obştesc şi sfînt de libertate naţională.

Cînd nebunescul şovinism al luĭ Kossuth Lajos aprinsese maĭ mult ca orĭ şi cînd pe Ungurĭ, cînd visul luĭ de maghiarisare a tuturor naţionalităţilor, neînrudite cu coborîtoriĭ luĭ Atila şi Arpad: «Tot omul să fie om *şi maghiar*», era să fie îndeplinit, bărbaţiĭ marĭ aĭ vremeĭ, luptătoriĭ patrioţĭ aĭ Romînismuluĭ, aŭ dat semnalul de alarmă şi în sufletele romîneştĭ aŭ ştiut să scormonească şi să aţîţe flacăra nestinsă a sentimentuluĭ naţional.

In memorabila zi de 3 (15) Maiŭ, un Simion Bărnuţ, prin neîntrecutul patriotism al cuvîntăreĭ sale, arătînd calea cea adevărată pe care poporul romînesc avea s'o apuce, în lupta luĭ,—a isbutit să trezească în toată romînimea entusiasmul pentru lupta legitimă, pe care Romîniĭ de peste munţĭ aŭ purtat-o neîncetat, o poartă şi azĭ şi nu vor sfîrşi-o de cît odată cu mormîntul saŭ cu biruinţa.

In aceeaşĭ zi împilatul popor romînesc se declară *pentru întîia oară o naţiune de sine stătătoare* şi cere dreptul săŭ la viaţă, drept răpit prin *«intrigă şi forţă»* de un neam lacom şi cotropitor.

Data aceasta măreaţă, trebue să fie vecinic întipărită în inimile romîneştĭ şi sărbătorită cu o strălucire vrednică de un popor plin de conştiinţa naţionalităţeĭ sale, pătruns de veneraţie pentru oameniĭ şi zilele marĭ ale trecutuluĭ săŭ.

Dacă un popor de năvălitorĭ cum sunt Unguriĭ carĭ se mîndresc cu şovinismul lor, îşĭ serbează cu atîtea surle şi fanfare aniversarea zilelor de dureroasă amintire pentru fraţiĭ noştri, cu atît maĭ strălucit coborîtoriĭ mareluĭ Ulpiŭ Traian—element civilisator la Dunăre—trebue să-şĭ sărbătorească datele sacre ale istorieĭ lor.

Romînĭ,

Fraţilor noştri de peste Carpaţĭ le este înăbuşit glasul simţămîntuluĭ lor naţional, nu le este îngăduită manifestarea largă şi deschisă pe care ar dori s'o facă în amintirea acesteĭ marĭ zile;

Puşcăriile umede şi murdare, biciurile solgăbirăilor, gloanţele honvezilor sunt pregătite pentru ceĭ carĭ ar îndrăsni să-şĭ dea la lumină, în toată plinătatea lor, sentimentele carĭ le încălzesc inima carĭ le copleşesc sufletul.

In noĭ le stă, dar, toată nădejdea lor.

Martirul care se istoveşte în temniţă, biciuitul pînă la sînge, rănitul în agonie, spre noĭ îşĭ îndreaptă ochiĭ, aşteptînd de la noĭ mîngîere, de la noĭ încurajare, ajutor şi răzbunare.

Fie-care manifestare a noastră face să tresalte milioane de suflete îndurerate; fie-care vorbă a noastră de simpatie şi solidaritate le sporesc puterile de rezistenţă şi încrederea în izbînda drepteĭ lor cause.

Romînĭ,

Cu cît manifestarea noastră va fi maĭ grandioasă, cu atît maĭ mare mîngîerea pentru ceĭ ce sufer, cu atît maĭ puternică încurajarea în clipele de grea cumpănă pentru luptătoriĭ prigoniţĭ aĭ Romînismuluĭ; iar Unguriĭ vor trebui să aibă încă odată dovada nestrămutateĭ iubirĭ pe care o avem pentru fraţiĭ noştri; vor trebui să-şĭ amintească din noŭ că glasul plin de suferinţe al acestor fraţĭ ne turbură veşnic sufletul şi că idealul Dacieĭ-Traiane e veşnic viŭ în conştiinţa poporuluĭ romîn.

Comitetul naţional studenţesc.

Gazeteĭ Transilvanieĭ **i se telegrafiază din Blaj, că guvernul unguresc a oprit adunarea naţională convocată pe mîine şi a interzis şi serata literară ce era să se dea mîine seară.**

Interpelarea d-luĭ G. Panu, în chestiunea destăinuirilor făcute de d. maior Buhlea, e pusă pe Marţĭ la ordinea zileĭ.

Principesa Maria 'şĭ-a întrerupt din noŭ cursele între Constanţa şi Constantinopol. Vasul are nevoe de repararea căldărilor, operaţie care va dura maĭ mult timp.

In locul *Principeseĭ Maria*, *Medea* va face cursele între Constanţa şi Constantinopol.

In vederea alegereĭ de la Huşĭ, guvernul face marĭ insistenţe, pe lîngă deputaţiĭ şi senatoriĭ-liberalĭ dizidenţĭ de Fălciu, pentru a obţinea concursul lor.

S'a mers pînă şi a se promite situaţia în localitate, dacă se abţin de la alegerĭ.

Propunerea a fost respinsă, disidenţiĭ cerînd înlocuirea imediată a prefectuluĭ — d. I. Munteanu şi a administratoruluĭ financiar—d. R. Ralea.

In contra d-luĭ Stolojan

In urma interpelăreĭ d-luĭ Politimos, asupra oprireĭ riveranilor de a lua nisip din albia rîurilor, următoarea moţiune a fost depusă erĭ, în Cameră.

«Camera, ascultînd pe d. ministru de domeniĭ, invită pe d. ministru să revină şi asupra ordinuluĭ cu No. 26.376 din 30 Martie 1898, după cum a revenit şi asupra ordinuluĭ cu No. 17.796 de la 21 Martie, să lase pe proprietarĭ orĭ ţăranĭ de a şĭ exercita drepturile lor asupra prunduluĭ rîurilor navigabile şi flotabile, şi trece la ordinea zileĭ».

Moţiunea este semnată de d-niĭ deputaţĭ: *Politimos Const., Iancovescu Ion, Grigorescu T. Const., Theodorescu G. Dem., Lobrescu Const., Popescu Ion, Cişman N.*

Arestarea Ducesei de Coburg

Ducesa de Coburg, care acum vr'o două săptămînĭ se refugiase în castelul Lobor din Croaţia, împreună cu contele Mattasich-Keglevich, a fost arestată Lunĭ în Agram şi internată apoĭ în casa de sănătate din Doebling, lîngă Viena.

Iacă împrejurările în care s'a săvîrşit această dramă:

Nimenĭ nu ştia unde s'aŭ refugiat Ducesa şi Contele, deşi întreaga poliţie secretă din Viena a fost mobilizată ca să'ĭ descopere.

Lunĭ dimineaţă, contele Mattasich Keglevich, locotenent în armata austriacă, a părăsit castelul Lobor şi împreună cu Ducesa Coburg, s'a dus în Agram, capitala Croaţieĭ, ca să se prezinte la comandamentul militar şi să ceară prelungirea concediuluĭ săŭ.

Ducesa a descins în cel maĭ mare secret într'un otel de a doua mînă.

Apariţia conteluĭ Mataschic la comandament, produsese o mare sensaţie. Imediat comandantul a avizat telegrafic Curtea din Viena.

Spre seară, cînd Ducesa şi Contele eraŭ să se întoarcă la Castelul Lobor, doĭ ofiţerĭ se prezintă la hotel şi aresteazā pe conte.

Curînd apoĭ se presintă un doctor şi doĭ generalĭ la Ducesa invitînd-o să plece la Viena.

Ducesa opunîndu-se, generaliĭ, conform uneĭ telegrame primite de la Curtea imperială din Viena, o arestează şi o duce la gară, unde era deja gata un tren special.

Ducesa a fost transportată la Viena şi de aicĭ internată în casa de sănătate din Doebling.

Toate datoriile DuceseĭI vor fi plătite de familia Coburg. Principesa Clementina, mama Principeluĭ Bulgarieĭ a oferit deja în acest scop o sumă însemnată. Regele Belgieĭ, tatăl Duceseĭ, a declarat că va acoperi o parte a datoriilor. Numaĭ în Viena Ducesa a făcut peste cincĭ milioane datoriĭ.

D. C. G. Vernescu, deputat, a fost primit în clubul liberal din Botoşanĭ, al căruia preşedinte e d. I. Arapu, fost prefect.

D. deputat Vintilă C. Rosetti ne-a dezminţit, erĭ la Cameră, ştirea despre numirea sa ca ofiţer al stăreĭ civile, pe lîngă primăria Capitaleĭ.

După cum ni se asigură, este vorba de numirea în acest post, a d-luĭ Bolintineanu, consilier comunal.

Pelerinagiul la mormîntul luĭ Ion Brătianu, a fost din noŭ contramandat.

Anunţat pentru Duminecă 3 Maiŭ, pelerinagiul a fost amînat, pentru Sîmbătă 9 Maiŭ.

Unde-ĭ dragoste puţină, lesne-ĭ a găsi pricină—spune un proverb, care-şĭ găseşte aplicarea, în cazul de faţă.

Societatea *Carpaţiĭ* fiind invitată de *Liga Culturală* spre a lua parte la marele meeting de la 3 (15) Maiŭ, comitetul anunţă pe toţĭ membriĭ acesteĭ societăţĭ ca Duminecă la orele 1 p. m. să se întrunească la Biserica Zlătarĭ, unde se va celebra un *Te-Deum* în amintirea conducătorilor şi eroilor de la 1848 aĭ Romînilor de peste Carpaţĭ.

Comunele urbane T.-Jiu şi Fălticenĭ vor fi autorizate a împrumuta, cea d'întîiŭ 260 miĭ leĭ, iar cea de-a doua 350.000 leĭ, pentru construcţiĭ.

Proiectele de legĭ pentru aceasta aŭ fost deja depuse în Cameră.

Ni se denunţă de către maĭ mulţĭ tutungiĭ din Capitală, că şeful depositeluĭ Regieĭ se poartă de tot mojiceşte cu dînşiĭ.

Deferim această plîngere celor în drept.

Cronica Judiciară

Furt misterios

La cîrciuma-băcănie a d-luĭ Brătulescu, din strada Romană, s'a săvîrşit un furt în condiţiunĭ cu totul misterioase, dînd mult de lucru judecătoruluĭ de instrucţie, care a instruit această afacere.

Era în seara de 4 Ianuarie trecut, cam pe la orele 7—8. In odaia de din dos a prăvălieĭ, îşĭ ciocneaŭ paharele un anume Ion Ionescu, archivar la domeniĭ, cu plăpămarul Pandele Ionescu, chiemat acolo de cel d'întîĭ, se zice, pentru tocmeala uneĭ saltele, şi cu un al 3-lea, Alex. Gheorghiŭ, profesor pe la ţară, dar a căruĭ urmă nu se ştie azĭ. La un moment dat, Gheorghiŭ 'şĭ ia ziua bună de la tovarăşiĭ săĭ şi pleacă. Ceĭ-l-alţĭ doĭ continuă de a chefui. Băiatul prăvălieĭ, intrînd prin odaiea unde stăpînul săŭ 'şĭ ţinea baniĭ, vede lada deschisă. Băiatul dă alarma. Ceĭ doĭ comesenĭ sunt înhaţaţĭ, dar nimic nu se găseşte asupra lor. Stăpînul prăvălieĭ, care lipsia, soseşte şi declară că-ĭ lipseşte suma de 8000 de leĭ.

In urma instrucţieĭ ce s'a făcut s'a dispus darea lor în judecată, menţinîndu-se în prevenţie archivarul şi cu plăpumarul, iar cel d'al treilea, profesorul, fiind menţinut în stare de libertate, pe simplul motiv că nu i se ştie urma.

Afacerea a venit erĭ înaintea tribunaluluĭ Ilfov secţia a 1. Păgubaşul era asistat de d. Popovicĭ-Costi, iar inculpaţiĭ de d-niĭ Delavrancea, Nacu, Florian, Al. Davidescu şi Ţicu Ştefănescu. Desbaterile promiteaŭ a fi interesante din cauza dubiuluĭ. Ele s'aŭ amînat însă, găsindu-se că procedura nu era bine îndeplinită faţă cu inculpatul Gheorghiŭ.

ECOURĬ

— Cunoscutul impresariŭ Haimovicĭ, s'a reîntors din străinătate, de unde a angajat, pentru, sezonul de vară, o excelentă trupă de varietăţĭ, care va da reprezentaţiunĭ în fosta grădină Hugo.

Dintre artiştiĭ carĭ vor avea, de sigur, cel maĭ mare succes, semnalăm pe Olga Barison, Conradi terţet, etc.

Cîte-va zile după deschidere, va sosi şi celebrul profesor prestidigiator Herman Junior.

DIVERSE

DIN CAPITALA

Sinuciderea din strada Regală. — Am anunţat alaltăerĭ, nenorocitul act de desperare al tînăruluĭ Th. Bobeica.

Din seară în care a încercat să-şĭ pună capăt zilelor, tînărul Bobeica este în căutare la spitalul Brîncovenesc. Starea luĭ este foarte gravă şi inspiră serioase îngrijirĭ medicilor. Nicĭ pînă acum gloanţele nu aŭ putut fi extrase din corp.

Unul din ele, i-a atins plămînul stîng şi s'a împlîntat în omoplat.

Dacă nu se vor ivi însă nuoĭ complicaţiunĭ în starea actuală a rănituluĭ, mediciĭ speră să 'l scape cu viaţă.

DIN ŢARA

Sinucidere.—Din Alexandria ni se anunţă că alaltăerĭ, un cojocar din acel oraş, numitul Marin Mîngaru, a fost găsit spînzurat de un pom din curtea locuinţeĭ sale.

Nu se cunosc cauzele acestuĭ act de desnădejde. Poliţia locală a deschis o anchetă.

Din dramele adulteruluĭ. — Comuna Ghelimgea, din judeţul Constanţa, a fost, zilele trecute, teatrul uneĭ drame, care a emoţionat întreaga populaţie din acea comună.

De maĭ mult timp locuitorul Tudorache Dragomir, din acea comună, întreţinea relaţiunĭ amoroase cu soţia unuĭ consătean al săŭ, numitul Radu Bălănică. Pus în cunoscinţă, bărbatul înşelat caută să se asigure de vinovăţia soţieĭ sale.

Joĭ seara, prefăcîndu-se că se duce în altă comună, Bălănică se pune la pîndă.

El zăreşte pe acel care iĭ necinstea casa, întorcîndu-se pe furiş la soţia sa. In culmea furieĭ, Bălănică trage un foc de puşcă asupra luĭ Dragomir şi'l lasă mort pe loc.

Bălănică s'a constituit apoĭ prizonier mărturisind faptul.

Ucis de tren.—Trenul care circulă între oraşul Constanţa şi carierele de la Canara, a călcat şi ucis zilele trecute pe locuitorul Ilie Dimof, care era pe linia ferată, tocmaĭ cînd trenul trecea.

Cadavrul nenorocituluĭ a fost ridicat şi transportat la casa mortuară a spitaluluĭ din Constanţa. Parchetul cercetează cazul.

STAREA DE ASEDIU IN TRANSILVANIA

Terorismul la culme.—Circulara Episcopilor Romînĭ.—Starea de asediŭ din Blaj. Starea de asediŭ din Dej.

Terorismul la culme

Tribuna din Sibiŭ ne aduce următoarele ştirĭ despre măsurile luate de guvernul ungar, în vederea serbăriĭ de mîine a Romînilor, aniversarea luĭ 3 Maiŭ 1848:

De abia s'a prins de veste că intenţiunea noastră a Romînilor, fără nicĭ o deosebire, e să sărbătorim aniversul al 50 lea al măreţeĭ zile de 3 (15) Maiŭ, într'o formă, orĭ alta, guvernul a şi pus în mişcare tot aparatul săŭ administrativ pentru a înăbuşi orĭ-ce manifestaţie, fie orĭ cît de nevinovată.

Toţĭ fişpaniĭ comitatelor aŭ primit ordin să oprească, dacă e nevoe, cu forţa armată, orĭ-ce manifestaţiune.

De la fişpanĭ ordinul a mers repede şi îngrozitor de teroristic pînă la cel din urmă argat al luĭ Banffy, pînă chiar la primariĭ de pe la sate.

Acĭ în comitatul Sibiiuluĭ, de pildă, toţĭ notariĭ şi pretoriĭ aŭ fost convocaţĭ prin ordin presidial şi s'aŭ întrunit în Sibiŭ Lunĭ, la 9 l. c., în casa comitatuluĭ, unde li s'aŭ dat strictă poruncă ca să oprească orĭ şi ce fel de prăznuire, şi să împiedece, pe orĭ-ce cale, poporul de a merge pe 3 (15) Maiŭ la Blaj.

Aşa s'a procedat pretutindenea, ba şi maĭ brutal şi maĭ teroristic, după cum arată informaţiunile ce le dăm într'alt loc.

Circulara episcopilor romînĭ

Tot-o-dată guvernul a dat ordin *tuturor episcopilor romînĭ*, prin care într'un limbaj de o violenţă şi o temeritate ne maĭ văzută, li-se impune să interzică prin *circular* preoţilor de a face orĭ-ce slujbe de comemoraţie în ziua de 15 Maiŭ. Se spune tot-o-dată, că a dat ordin fişpanilor, ca pe toţĭ preoţiĭ carĭ ar cuteza să contravină acestuĭ barbar ucaz de o gravitate excepţională, să-ĭ denunţe la minister.

Unul dintre episcopĭ, fireşte că cel din Gherla, s'a şi grăbit, ca o slugă, să execute cutezata poruncă, cu care guvernul îndrăzneşte a îngera pînă în cele maĭ sfinte ale bisericilor noastre.

Starea de asediŭ din Blaj

La *Blaj*, centrul atenţiuneĭ guvernuluĭ, e o adevarată stare excepţională. Zbirul putereĭ, faimosul Simonffy, care prin denunţările sale a liferat deja atîtea victime în temniţele ungureştĭ, zilnic merge la Aiud la fişpan, să primească ordine şi să dea informaţiunĭ. În Blaj s'aŭ concentrat gendarmiĭ de cîte va zile, iar pe Sîmbătă s'a comandat o oştire întreagă. *Treĭ sute de infanterişti de la Alba Iulia, un escadron de husarĭ şi 60 gendarmĭ,* sunt aşteptaţĭ pe Sîmbătă la Blaj. Drumurile ce duc în micul oraşel vor fi blocate, şi nimenĭ nu va avea voe să intre în el.

Acestea sunt în mare—măsurile cu care guvernul preîntîmpină voinţa noastră de a prăznui memoria celeĭ maĭ strălucite zile din istoria noastră. Şi toate acestea înainte de a se şti de adunare, înainte de a fi fost convocată!

Pe cine va maĭ surprinde acum ştirea ce ne vine din Blaj, că *adunarea e oprită*!?

Şi, în faţa acestuĭ extrem terorism, în faţa acestuĭ colos de forţă înarmată a putereĭ de Stat, cine dintre noĭ va cuteza să se maĭ gîndească la o adunare de popor comemorativă a adunăreĭ din *3* (15) Maiŭ 1848?—dacă cum-va nu ar voi ca să acopere cu sînge piaţa Blajuluĭ orĭ Cîmpul libertăţeĭ, unde noĭ voiam să aducem închinăciunĭ sfinte măreţieĭ părinţilor noştri, carĭ ne aŭ lăsat ca moştenire crezul nostru politic, sfinţit cu jurămîntul lor solemn!?

Tot-odată volnicosul Simonfiy spune, că la 15 Maiŭ nu va suferi în Blaj nicĭ un fel de sărbătoare cu caracter demonstrativ saŭ aglomeraţie de popor, şi dacă în ciuda hotărîreĭ sale de oprire totuşĭ, s'ar încerca aşa ceva, pentru urmărĭ face responsabilĭ pe domniĭ carĭ aŭ înştiinţat adunarea.

Starea de asediu din Dej

Atît în *Dej* şi jur, cît şi în alte părţĭ de pe aiĭ se fac toţĭ paşiĭ posibilĭ şi imposibilĭ, şi se comit toate apucăturile bánffyste ale sistemuluĭ de teroisare, ca adunarea de la 3 (15) Maiŭ să fie *zădărnicită şi orĭ ce fel de manifestaţiune sărbătorească să fie înăbuşită.*

Preoţimea a primit circulărĭ stricte, ca să reţină oameniĭ de la orĭ-ce serbare, chiar şi în Biserică.

Geandarmiĭ şi detectiviĭ cutreeră toate satele, intimidează şi bagă groază în oamenĭ, spunîndu-le, *că toţĭ ceĭ ce voesc a prăznui vor fi întemniţaţĭ, eventual împuşcaţĭ.*

Poporul se află, cu un cuvînt, într'o adevărată stare de asediŭ!

Chiar acum ni se raportează, că la maĭ mulţĭ fruntaşĭ s'aŭ făcut perchiziţiĭ domiciliare, căutînd să afle iscăliturile convocătorilor. Cîte-va coale aŭ fost confiscate.

PLÎNGERĬ

Primim de la d-nu C. Pestreanu, din comuna Vida Cărtojanĭ, Vlaşca, următoarea plîngere:

Judecătorul ocoluluĭ Verde, I. E. Manolescu, împarte dreptatea numaĭ pe plocoane şi favorurĭ. Nu maĭ există lege, nu maĭ există dreptate pentru justiţiabiliĭ aceluĭ Ocol, dacă maĭ întîiŭ nu a trecut pe la casa acestuĭ judecător. Acest d. judecător nu se fereşte d'a face chiar falşurĭ pentru ca să servească pe clienţiĭ săĭ.

S'a denunţat de maĭ multe orĭ faptele venale a le acestuĭ domn, dar ministerul n'a luat nicĭ o măsură, punînd plîngerile la dosar.

Ar trebui, pentru prestigiul magistratureĭ, să se facă o anchetă serioasă şi descoperindu-se cele relatate de adevărate, să se ia măsurĭ de îndreptarea răuluĭ.

RESBOIUL ISPANO-AMERICAN

Serviciul «Agenţieĭ Romîne»

Madrid, 1 Maiŭ — Criza ministerială n'a primit încă soluţiune. D. Sagasta a conferit cu maĭ multe notabilităţĭ politice.

Herald *anunţă că escadra spaniolă a intrat erĭ la Martinica.*

Londra, 1 Maiŭ.—Se anunţă din St. Thomas ziaruluĭ Standard *că bombardarea luĭ San Juan de Porto-Rico a început erĭ dimineaţă. — Două corăbiĭ spaniole aŭ fost distruse.*

Circulă svonul că San Juan s'a predat după o luptă de 8 ore.

Hong-Kong, 1 Maiŭ.—Canoniera englezească Linnet *a sosit. Ea aduce ştirea că toate insulele Filipine sunt în anarchie. Spanioliĭ ocupă mereŭ oraşul şi refuză să predea Manilla.*

Amiralul Dewey esită să bombardeze Manilla, sperînd că oraşul se va preda din cauza lipseĭ de nutrimente.

Havana, 1 Maiŭ.—Guvernul colonial, fiind provisoriŭ, a demisionat. Se crede că se va numi acelaşĭ cabinet, afară de d-niĭ Dolz şi Rodriguez.

Port-au-Prince, 1 Maiŭ.—Amiralul Sampson a sosit erĭ dimineaţă cu cîte-va corăbiĭ văzute din San-Juan de Porto-Rico.

A bombardat fortul Morro, care a răspuns foculuĭ săŭ, dar a fost redus îndată la tăcere. Fortul nu maĭ este de cît o grămadă de ruinĭ.

Consuliĭ streinĭ şi miĭ de locuitorĭ s'aŭ refugiat în interiorul insuleĭ.

DEPEŞILE DE AZĬ

Crisa ministerială

Madrid, 1 Maiŭ — Crisa ministerială continuă. Se crede că noul cabinet va expune Lunĭ saŭ Marţĭ programul săŭ care nu va diferi de acela al cabinetuluĭ actual.

Starea de asediŭ din New-York

New-York, 1 Maiŭ. — *Journal* anunţă că amiralul Sampson a părăsit baia San Juan pentru a merge în căutarea floteĭ spaniole, venind din Teneriffe.

Aci s'a declarat starea de asediŭ şi s'a oprit exportul de nutrimente.

Germania şi Franţa

Berlin, 1 Maiŭ. — Norddeustche Allgemeine Zeitung *confirmă ştirea despre sosirea la Manilla a corăbiilor germane* Irena *şi* Cormoran.

Paris, 1 Maiŭ. — Răspunzînd depeşilor ce ziarul Standard *primeşte din Key West şi carĭ zic că* Lafayette *va debarca la Havana ofiţerĭ de artilerie francezĭ şi tunarĭ,* Agenţia Havas *zice că Francia nu s'a depărtat şi nu se v'a depărta de loc de regulile celeĭ maĭ leale neutralităţĭ.*

Expediţie pentru Filipine

Gibraltar, 1 Maiŭ. — Se asigură că la Cadix se prepară o mare expediţie militară. Ea va pleca în curînd în insulele Filipine sub escorta escadreĭ staţionate la Cadix.

Flota spaniolă

New-York, 1 Maiŭ.—Se anunţă din St. Pierre de la Martinique ziaruluĭ Herald *că contra-torpiloarele spaniole* Furor *şi* Terror *aŭ sosit;* Furor *a plecat din noŭ îndată.*

Se zăresc cincĭ corăbiĭ de războiŭ spaniole. Ele par că se îndreptează spre Cuba. Se crede că aceste corăbiĭ fac parte din flota Capuluĭ Verde.

Lupta de la Cabanas

Key-West, 1 Maiŭ.—Debarcarea din Cabanas a fost sprijinită de două canoniere auxiliare, carĭ aŭ răspuns foculuĭ spanioliĭlor. Insurgenţiĭ eraŭ informaţĭ de debarcarea aceasta. Trupele americane aŭ avut un rănit; nu se cunosc perderile spanioliĭlor.

Key-West, 1 Maiŭ.—Transportul Gussie ***a debarcat ierĭ la Cabanas două companiĭ de soldaţĭ americanĭ, după o resistenţă violentă a trupelor spaniole. Americaniĭ eraŭ sprijiniţĭ de insurgenţĭ.***

Lupta de la Porto-Rico

Havana, 1 Maiŭ. — Generalul Maciar a adresat generaluluĭ Blanco depeşa următoare: Un-spre-zece corăbiĭ inamice s'aŭ presentat dis de dimineaţă înaintea luĭ Puerto-Rico şi aŭ deschis focul fără nicĭ un avertisment. Bateria pieţiĭ a răspuns printr'o canonadă înverşunată care a ţinut pînă la 9 ore.

Pierderile noastre sunt neînsemnate şi pagubele puţin considerabile.

Blocul Manileĭ

New-York, 1 Maiŭ. — Herald *crede că ştie din Vashinghton că d. Mac-Kinley va proclama azĭ blocarea Manileĭ.*

Madrid, 1 Maiŭ. —O depeşă oficială din Porto-Rico confirmă bombardarea escadreĭ compusă din unsprezece corăbiĭ, şi care a durat două ore necausînd de cît cîte-va pagubĭ uşoare uneĭ casărmĭ. Patru soldaţĭ aŭ fost omorîţĭ; cîţĭ-va aŭ fost răniţĭ.

Americaniĭ aŭ trebuit să se retragă după ce aŭ suferit avariĭ marĭ.

O corabie mare a trebuit să fie remorcată pînă la escadra americană.

Aci domneşte un entusiasm mare.

Corpurile Legiuitoare

CAMERA DEPUTAŢILOR

Şedinţa de la 2 Maiŭ

Şedinţa se deschide la orele 2 5.

Prezenţĭ 110 deputaţĭ.

Presidează d. D. Giani.

După insistarea ministruluĭ lucrărilor publice, Camera trece în secţiunĭ, pentru o oră, spre a studia maĭ multe proiecte de lege.

Se fixează pentru Lunĭ, după cererea ministruluĭ domeniilor, desbaterile asupra legeĭ *Sindicatelor Agricole.*

⁂

Un spirit de indisciplină şi răscoală domneşte în majoritatea Camereĭ, la deschiderea şedinţeĭ.

Deputaţiĭ se îngrămădesc cu toţiĭ, în incintă. Eĭ vociferează şi gesticulează, cu animaţiune.

Vocea şi clopotul prezidenţial nu sunt în stare să restabilească ordinea. In zadar, strigă d. Giani, nimenea nu vrea să'l asculte. Deputaţiĭ cărora preşedintele se adresează, răspund cu zeflemele, la invitaţiunile sale. Chiar d. Nacu, vice preşedinte, nu vrea să ţină seamă de invitaţiunea prezidenţială.

D. *Chiriţopol* cere să i se fixeze la ordinea zileĭ interpelarea anunţată. Camera izbucneşte în aplause ironice.

D. *Procopiu*, care declară că se asociază la această interpelare, are aceeaşĭ soartă.

Sgomotul este infernal. Miniştriĭ, d-niĭ Stolojan şi Brătianu, abia pot vorbi.

Preşedintele, care a răguşit ţipînd, este desperat.

In sfîrşit, după un sfert de oră de sgomot şi desordine, mameluciĭ trec în secţie.

Liniştea se restabileşte în incintă, odată cu dispariţiunea lor.

SENATUL

Şedinţa de la 2 Maiŭ

Şedinţa se deschide la orele 2 şi 45 sub presidenţia d-luĭ P. Orbescu.

Presenţĭ 79 senatorĭ.

Pe banca ministerială: d-niĭ D. Sturdza şi G. Pallade.

D. G. Pallade, ministrul de justiţie, depune pe biuroul Senatuluĭ, proiectul de lege al drumurilor de fier de interes local, modificat de Adunarea deputaţilor.

Se intră în ordinea zileĭ: Votarea pe articole a proiectuluĭ de lege pentru înfiinţarea unuĭ consiliŭ legislativ.

Se fac formalităţile obicĭnuite.

Depeşile de azĭ

Serviciul «Agenţieĭ Romîne»

Constantinopol, 1 Maiŭ.—Circulă ştirea că Djewad-bey a primit la Petersburg recomandaţia de a repartiza în diferite puncte 30.000 de armenĭ refugiaţĭ pentru că pot să devie causa şi ocasiunea unor desordine. D. Sinowyew ceruse deja de maĭ multe orĭ să se ia această măsură.

Roma, 1 Maiŭ.—*Universităţile din Neapole şi Bolognia aŭ fost închise.*

Oraşul şi provincia Come sunt într'o linişte perfectă.

Disolvarea cercurilor subsersive şi arestările continuă la Milan.

Diseară se vor redeschide teatrele din acest oraş.

Petersburg, 1 Maiŭ. — Ziarele anunţă că Prinţul George al Grecieĭ va sosi acĭ în luna Iunie.

Viena, 1 Maiŭ. — Bilanţul drumurilor de fer orientale pe 1897 dă un produs net de 2 843 563 francĭ. Consiliul de administraţie propune un dividend de 16 francĭ.

Berlin, 1 Maiŭ. — Prinţul Henric a sosit la Peking.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Urmînd exemplul primărieĭ din Brăila, primăria din Galaţĭ a decis să cumpere pîine, pentru a putea împedica specula brutarilor, carĭ aŭ scumpit şi continuă a scumpi preţul pîineĭ.

De asemenea, şi alte comune din ţară sunt hotărîte să facă marĭ cumpărăturĭ de pîine.

D-niĭ căpitanĭ de marină Popovăţ şi Atanasiŭ aŭ trecut în serviciul maritim romîn.

Cel întîiŭ a fost numit sub-director, în locul d-luĭ Coandă, avansat, iar d. Atanasiu inspector al navigaţieĭ, cu reşedinţa în Constanţa.

Un proiect de lege autorisă pe ministerul lucrărilor publice a întrebuinţa suma de 5.000.000 leĭ, din creditul de 29 milioane, votat pentru construirea găreĭ centrale din Bucureştĭ, pentru lucrărĭ urgente necesare consolidăriĭ liniilor C. F.

Azĭ a apărut ziarul «Cîmpul Libertăţeĭ», organ comemorativ al evenimentelor transilvănene de la 1848.

Pe lîngă portretele marilor luptătorĭ de peste munţĭ, «Cîmpul Libertăţeĭ» cuprinde articole de d-niĭ M. Vlădescu, preşedintele Ligeĭ Culturale, I. Bogdan, O. Densuşeanu, etc.

După cum anunţă ziarele din Cernăuţĭ, printre ţăraniĭ romînĭ din Bucovina se observă tendinţa de emigrare spre America.

Acelaşĭ fenomen se observă şi printre ţăraniĭ rutenĭ, dintre carĭ un mare număr aŭ şi plecat deja la Hamburg, expatriîndu-se pentru Canada.

Pînă acum nu avem de cît cazurĭ izolate, e drept. E temere însă ca această tendinţă să nu se întindă în marea masă a poporuluĭ romînesc, ceea ce ar constitui încă o cauză de slăbire a elementuluĭ autochton în Bucovina.

S'a depus în Cameră proiectul de lege prin care comuna Iaşĭ este autorizată a împrumuta suma de 7.085 364 leĭ, plătibilă în 30 anĭ, fie în ţară, fie în streinătate.

Acest împrumut va fi întrebuinţat la plata datoriilor urgente, iar 2 490.120 leĭ pentru canalizarea Calcaineĭ, a Rîpeĭ Galbene, la deschiderea unuĭ bulevard şi a uneĭ strade, în faţa clădireĭ teatruluĭ.

Săptămîna viitoare, A. Sa Regală Principele Moştenitor va lua în primire brigada de infanterie al căruĭ comandant este şi va asista la eserciţiile pe carĭ brigada le va face pe platoul de la Cotrocenĭ.

Serbările de 3 Maiŭ

Comitetul organizator din Ploeştĭ al serbăreĭ de mîine a lansat un apel entusiat către cetăţenĭ, din care extragem partea finală:

Serbarea se va face după cum urmează: Duminică dimineaţa 3 Maiŭ la ceasurile 10 precis cetăţeniĭ vor lua parte la parastasul care se va celebra, întru amintirea celor 40.000 martirĭ romînĭ în catedrala sf. Ion, după care se vor ţine 2 discursurĭ.

La orele două după prînz publicul cu societăţile în frunte se va aduna în Piaţa uniriĭ de unde se va face procesiune pe stradele principale şi ne vom opri la liceul vechiŭ unde se va ţine meetingul, de aci vom pleca, cu muzica în frunte la statuia Libertăţeĭ şi la Monumentul vînătorilor, unde se vor ţine discursurĭ şi se vor declama poeziĭ patriotice. Să ne vedem dar, iubiţĭ concetăţenĭ, Duminică 3 Maiŭ la biserică şi la statuia libertăţeĭ!

Apelul e semnat de d-niĭ:

B. Spirescu, Ion Demetrescu Agraru, T. Raica, Aur. Şuluţ, Dr. Eugen Ludvic, N. I. Nedelcovicĭ, Ion T. Creţulescu, Dr. G. Cosma, I I. Romanescu, T. Ionescu pescar, Gr. Sorescu, Pavel Panţu, I. Gologan, Scarlat Parascheva, Ştefan Iancu, Şt. C. Frăsineanu, N. Dima, Dim. Glodeanu, G. Moldovan, Ef. Corianu, Aron Trifu, S. Găvănescu, G. Ioneanu, Al. Stănciulescu, G. Zernescu, B. I. Stoicescu, M. Tutunaru.

Patria din Cernăuţĭ spune:

In Bucovina încă se fac pregătirĭ pentru serbarea acesteĭ zile, cînd s'a proclamat libertatea naţională şi postulatul *uniriĭ tuturor provinciilor romîne din Monarchia sub sceptrul glorios al Habsburgilor.*

Sîmbătă, în preseara zileĭ 3 (15) Maiŭ, va avea loc la orele 8 şi jumătate seara o convenire socială în localităţile hoteluluĭ *Central* din Cernăuţĭ, iar Duminecă în 3 (15) Maiŭ se va face o escursiune la Horecea. Timpul întîlniriĭ e fixat pe orele 3 d. m. în pavilionul din pădurice.

La ambele întrunirĭ sunt şi doamnele rugate lua parte.

⁂

Un apel al comitetuluĭ organizator din Caracal spune:

Se cuvine ca cu toţiĭ, uniţĭ în cugete şi simţirĭ, să aniversăm acest eveniment epocal. Memoria bărbaţilor căzuţĭ în lupta pentru cîştigarea drepturilor naţionale, merită sărbătorirea naţiuneĭ.

Serbarea parastasuluĭ pentru repaosul martirilor căzuţĭ în luptă, se va ţinea în biserica Domnească.

Intrunirea naţională publică se va ţinea în sala Gimnasiuluĭ, la orele 3 după amiazĭ, unde vor lua cuvîntul maĭ mulţĭ oratorĭ trimişĭ de Liga Culturală şi Comitetul Studenţilor Universitarĭ din Bucureştĭ.

ULTIMA ORA

Ziarele ungureştĭ sosite azĭ publică în resumat desbaterile urmate Marţĭ, la Cameră, asupra trădăriĭ luĭ Dim. Sturdza.

Egyetértés **adaogă că cestiunea va fi adusă înaintea delegaţiunilor austro-ungare şi «ministrul de externe, contele Goluchowsky, va fi constrîns de delegaţiĭ ungurĭ să procedeze cu cea maĭ mare energie pentru a ferĭ o parte a monarchieĭ de atacurile venite din streinătate.»**

Agenţia Romînă ne transmite următoarea telegramă:

Buda-Pesta, 1 Maiŭ. — Aflăm din sorginte competinte că aserţiunea produsă în una din ultimele şedinţe ale «Camereĭ deputaţilor» după care guvernul unguresc ar fi primit pe cale diplomatică date asupra subvenţiunilor acordate şcoalelor romîneştĭ în Ungaria, este cu desăvîrşire contrarie adevăruluĭ.

Telegrama este din Buda-Pesta; rugăm dar pe d. Szupiewski să ne spue cine a **aflat** *şi despre care* **Cameră de deputaţĭ** *este vorba. Ar fi noştim dacă cel care a* **aflat** *ar fi chiar d. Szupiewski.*

Locot. Al. Teodorescu

AVOCAT

Fost mult timp la ***Ministerul de Răsboĭ*** *şi procuror la* ***tribunalul Militare,*** s'a mutat de la **23 Aprilie** în strada **Mihaĭ-Vodă, No. 70,** v.-à-vis *Inchisoarea Militară.*

ACT de MULŢUMIRE

Subsemnatul Gh. Caracudovicĭ din T. Măgurele, cred de a mea datorie, de a aduce la cunoştinţa onor. Public precum şi a părinţilor de familie, că decedata mea soţie Pelaghia Caracudovicĭ, contractase la Societatea Generală de asigurare «Dacia Romînia» din Bucureştĭ, o asigurare pe casul de moarte pentru suma de leĭ 8000, şi întîmplîndu-se să înceteze din viaţă după şeapte lunĭ de la data asigurăreĭ, pe cînd abia plătise 2 rate trimestriale de cîte leĭ 183 75 numita Societate de asigurare n'a întîrziat, de a 'mĭ număra întregul capital asigurat de leĭ opt miĭ (8000).

Aduc deci, în Public mulţumirile mele, Onor. Societăţeĭ «Dacia Romînia» pentru graba ce a pus în lichidarea acesteĭ despăgubirĭ, şi sunt pătruns de datoria mea de a îndemna pe orĭ-ce părinte de familie de a asigura în acest mod, la menţionata Societate, existenţa urmaşilor săĭ.

T.-Măgurele, 17 (29) Aprilie 1898.

m. p. G. Caracudovicĭ.

Inconsolabiliĭ: tată, bunic, bunică, unchiŭ şi mătuşă, verĭ şi verişoare, aŭ durerea a vă face cunoscut încetarea din viaţă a prea iubituluĭ lor:

ION M. CARBUNEANU

fost profesor la liceul Mihaiŭ Viteazu
şi stenograf al Senatuluĭ

Incetat din viaţă în Sibiu la 27 Aprilie a. c. orele 5 dimineaţa, în etate de 34 anĭ.

Şi vă roagă să bine-voiţĭ a asista la ceremonia funebră, care va avea loc Duminecă 3 Maiŭ orele 3 p. m. în capela cimitiruluĭ Sf.-Vinerĭ.

Persoanele, carĭ din eroare nu vor fi primit invitaţiunĭ, sunt rugate a considera aceasta ca atare.

Dr. D. Gerota

Specialist: Chirurgie, organele genito-urinare

BULEVARDUL ELISABETA 39

Consultaţiunĭ de la 6 — 7

Băile Bălţăteştĭ

1) **Băile Minerale calde cloro-sodice, iodurate şi bromurate,** analoage cu apele: Kreutznach, Hamburg, Ischl, Reizhenhall, Aussee, etc. speciale contra limphatismuluĭ, scrofuleĭ, rachitismuluĭ, suprafaţa glandelor limphatice, abcese recĭ, boale de piele, maladiele oaselor. debilităţeĭ generale, precum şi în toate boalele de femeĭ: metrite acute şi cronice, endometrite, salhingite etc. tumorilor, uteruluĭ şi anexelor.

2) **Isvorul Cuza-Vodă.**—«Isvorul Cuza-Vodă», apă de băut, foarte bogat «în sulfat de sodiŭ» analog cu apa de Karlsbad şi Vichy, isvor din care se extrage: «sarea purgativă de Bălţăteştĭ», este foarte folositor în toate boalele de stomah şi anexele tubuluĭ digestiv, precum: dispepsie, catar acut şi cronic al stomachuluĭ, ulcer precum şi contra canceruluĭ stomahal, constipaţia opiniatră, colicele de ficat şi rinichĭ, cirosa hepato splenică, hydropisiile şi obositatea. Toate aceste maladiĭ se vindecă în urma uneĭ cure sistematise făcută cu apa saŭ sarea de Bălţăteştĭ.

3) **Stabilimentul de Inhalaţie şi Pulverisaţie minerală.**—Noul stabiliment de Inhalaţie cu brad, terebentină, goiacol creozot, eucaliptol saŭ orĭ-ce esenţă urmată de pulverisaţie de apă minerală; arangiat după sistemul Reichenhall şi Ischl, este foarte folositor în toate boalele de nas, gît şi maĭ cu seamă în bronchită, emphiseme, astmă şi tuberculosă pulmonară, fiind cel maĭ sigur mijloc de a introduce sărurĭ în organism.

Stabiliment de Hydroterapie cu duşurĭ ecosese, fricţiunĭ, impachetărĭ, masage executat de un masseur şi o masseuse sub direcţiunea mea.

Stabilimentele situate într'un vast parc de brad, posedă camere elegant mobilate şi restaurantul de prima ordine cu preţurĭ fixe.

Inchirierile de camere pentru întreaga lună Iunie şi August, se fac cu reducere de 25 la sută.—Sesonul începe de la 1 Iunie st. v. pînă la 1 Septembrie.

Pentru orĭ-ce informaţiunĭ ca: angajărĭ de camere, comenzĭ de sare de băĭ, sare purgativă a se adresa la:

Doctorul Stamatin

Bucureştĭ, str. Romulus, 26

Pînă la 1 Iunie st. v. iar de la această dată la băile de la Bălţăteştĭ, judeţul Neamţ.

Dr. MENDELSOHN

de la Facultatea din Paris

Special pentru boale de Femeĭ și de Copiĭ

Consultaţiunĭ de la 2 — 4 p. m.

45, Strada Academieĭ, 45

(vis-à-vis de Ministerul de Interne)

Intrare şi prin Calea Victorieĭ 86.

MINISTERUL JUSTIŢIEI

Publicaţiune

D-nul Mihel Grünberg comerciant din Piatra-Neamţu a făcut cerere la acest Minister pentru schimbarea numeluĭ săŭ patronimic de «Grünberg» în cel de «Dîmbeanu» spre a se numi «Mihel Dîmbeanu».

Domnul Avram Glükmann din oraşul Iaşĭ a făcut cerere la acest minister pentru schimbarea numeluĭ săŭ patronimic de «Glükmann» în cel de «Felicianu» spre a se numi «Avram Felicianu».

Ministerul publică această cerere, conform dispoziţiunilor art. 9 din legea asupra numeluĭ, spre ştiinţa celor interesaţĭ, carĭ arţ voi să facă opoziţiune în termenul prevăzut de aliniatul 2 al zisuluĭ articol.

Laboratorul de chimie Biologică şi Industrială

Dr. Bugeac şi Dr. Edeleanu

22, STRADA ŞTIRBEI-VODĂ, 22

Analise de urinĭ şi lichide pathologice

Analise de vinurĭ de substanţe alimentare, de minerale, cărbunĭ şi petroleurĭ

Analyse de ape potabile, minerale şi industriale

STUDIARE şi IMBUNĂTĂŢIRE de procedeurĭ industriale

— Serviciu zilnic special pentru caetele ce sosesc prin poştă. —

FOIŢA ZIARULUI »EPOCA

9

NIÇOLAE GOGOL

TARAS BULBA

ROMAN ISTORIC
DIN VIAŢA REPUBLICEÏ CAZACILOR

I

Eï alcătuiaŭ aicï ca o adunare de tovarăşï de şcoală, cu singura deosebire că, în loc de a şedea pe băncï, sub biciul dascăluluï plecaţï pe cărţï, eï făceaŭ excursiunï cu cîte cincï miï de caï; în locul livedeï înguste în care se jucaŭ cu smeul aveaŭ stepele largï, nesfirşite, unde se arăta în depărtare, Tatarul iscusit saŭ Turcul măreţ şi tăcut sub largul săŭ turban. Maï era şi deosebirea că, în locul constrîngeriï care iï adunase la şcoală, eï se intruniseră de bună voe, părăsind tată, mamă şi vatra părintească. Se găseaŭ aci oamenï carï, după ce avuseseră friughia în jurul gîtuluï, revăzuse viaţa în toată splendoarea sa; maï eraŭ alţiï pentru carï un galben era pînă aci o avere, şi cărora li s'ar fi putut întoarce pozunarele pe dos, mulţumită vătafilor evreï, fără teama că va cădea ceva dintr'insele. Se puteaŭ întîlni aci oamenï carï neputînd suferi vergile academice, fugiseră de la şcoală fără a fi învăţat o buche măcar, pe cînd eraŭ alţiï carï stiaŭ foarte bine cine era Horaţiu Cicero şi republica ţra roma

Se găseaŭ aci mulţï ofiţerï polonezï carï se deosebiseră în armia regeluï şi carï eraŭ pătrunşï de credinţa că e indiferent a şti unde şi pentru cine se va bate, numaï să se bată, pentru că era nedemn de un gentilom d'a nu se lupta. Mulţï, în sfîrşit, veneau aicï pentru a putea zice că aŭ fost acolo şi s'aŭ întors cavalerï desăvîrşiţï. Dar cine nu se găsea aci? Această stranie republică răspundea la o trebuinţă a timpuluï. Iubitoriï de viaţă războinică, de cupe de aur, de stofe scumpe, de galbenï sequinï, găseaŭ aci de lucru în orï-ce vreme. Numaï iubitoriï de femeï n'aveaŭ ce să caute aicï, căcï nicï o femee nu se putea arăta, nicï chiar în mahalaua seciuluï.

Ostap şi Andry se miraŭ văzînd o mulţime de oamenï venind la secï, fără ca cine-va să-ï întrebe cine sunt şi de unde vin. Eï intraŭ aci tocmaï ca în casa părintească, pe care ar fi părăsit-o cu un ceas maï nainte. Noul venit se înfăţişă înaintea *Koşevoiuluï* *) şi următorul dialog se ţinea de obiceï:

— Bună ziua. Crezï în Hristos?

— Cred, răspundea venitul.

— Şi în sfînta Troiţă?

— Şi în sfînta Troiţă.

— Mergï la biserică?

— Merg.

— Fă semnul cruciï.

Noul venit îl făcea.

— Bine, zicea Koşevoiul, du-te la kurenul pe care ţi'l veï alege.

La aceasta se mărginea ceremonia primiriï.

Seciul întreg se închina într'aceeaşï biserică, gata a o apăra pînă la cea din urmă picătură de sînge, desi aceştï oamenï n'aŭ voit nicï o dată s'audă vorbindu-se de posturï şi abţinere. Numaï evreiï, armeniï, şi tătariï, atraşï de cîştig, se hotăraŭ să facă negoţ în mahalaua seciuluï, căcï Zaporogiï nu se tocmeaŭ şi plăteaŭ fie-care lucru cu cîte parale scoteaŭ din buzunar.

Dar soarta acestor negustorï lacomï era foarte rea şi demnă de milă. Eï eraŭ întocmaï ca oameniï carï locuesc la poalele Vesuvuluï, căcï Zaporogiï de'ndată ce nu maï aveaŭ banï, stricaŭ prăvăliile şi luaŭ tot fără a plăti nimic. Seciul se alcătuia de cel puţin şeasezecï Kurenï, carï eraŭ atîtea republice micï neatîrnate semănînd cu nişte şcoale de copiï, neavînd nimic al lor fiind că li se da totul. In adevăr, nimenï nu poseda ceva; totul se găsea în mîinele atamanuluï Kureniï pe care'l numea tată (batika). El păstra baniï, hainele, provisiile, pînă şi lemnele de încălzit. Adese-orï un kuren se lua la ceartă cu un altul. In asemenea împrejurare cearta se lămurea printr'o bătaie cu pumniï, care nu sfîşia de cît cu învingerea uneia din părţï şi atuncï începea o sărbătoare generală. Iată ce era Seciul, care avea atîta farmec pentru tinerï.

Ostap şi Andry se aruncară cu tot avîntul vîrsteï lor pe această mare furtunoasă, şi în curînd uitară şi casa părintească şi seminarul, şi tot ce 'ï îngrijise pînă atuncï. Totul li se părea noŭ, obiceiurile vagabonde ale seciuluï ca şi legile simple care'ï stăpîniaŭ, dar carï li se păreaŭ cu mult prea aspre pentru o asemenea republica. Dacă un cazac fura te mirï ce, aceasta se socotea ca o ruşine pentru întreaga obşte. El era legat, ca un om necinstit, la un soiŭ de coloană infamă şi alăturï cu el se punea un băţ gros, cu care fie care trecător trebuia să 'l lovească pînă ce tîlharul murea. Datornicul neplatnic era legat de un tun şi rămînea acolo pînă ce vr'un tovarăş îï plătea datoria ca să'l poată descărca.

Dar Andry fu lovit maï cu seamă de chipul cum se pedepseaŭ ucigaşiï. Se săpa o groapă adîncă în care era culcat ucigaşul; pe d'asupra luï se aşeza ucisul închis într'un sicriŭ, şi amîndouï eraŭ acoperiţï cu pămînt. Mult după o asemenea îngropare de viŭ Andry era neliniştit de chipul celuï îngropat.

Ceï douï Cazacï tinerï se făcură curînd iubiţï de tovarăşiï lor. Adesea, cu oamenï din kurenul lor, saŭ şi cu kurenul întreg şi chiar cu alte kurene vecine, eï se duceaŭ în ceată pentru a vîna pasările şi cerbiï; saŭ se duceaŭ pe malul bălţilor saŭ al apelor curgătoare căzute prin sorţul kurenuluï lor, pentru a prinde peşte. De şi aceasta nu era tocmaï adevărata ştiinţă a Cazacului, totuşï eï se deosibeaŭ între ceï-l'alţï prin curajul şi dibăcia lor.

Eï trăgeaŭ bine în ţintă, treceaŭ Niprul în not, lucru pentru care un tînăr ucenic era primit cu solemnitate în cercul Cazacilor. Dar bătrînul Taras le pregătea un alt cerc de lucru. O viaţă aşa de leneşă nu'ï plăcea de loc; el voia să se ajungă la o adevărată afacere. El se gîndea în ce chip să otărască Seciul la o întreprindere îndrăzneaţă, în care un cavaler să'şï poată arăta arama. In sfîrşit, într'o zi el se duse la Koşovoï şi 'ï zise:

— Eï bine, Koşevoï, ar fi de trebuinţă ca zaporogiï să meargă puţin la preumblare.

— N'aŭ unde să se preumble răspunse Koşevoiul scoţînd luleaua din gură şi scuipînd.

— Cum n'aŭ unde? Pot merge în partea Turcilor saŭ Tătarilor.

— Nicï în a Turcilor, nicï într'a Tătarilor, răspunse Koşevoiul punîndu'şï luleaua în gură.

— Dar pentrr ce?

— Pentru că... am jurat pace Sultanuluï.

— Dar e păgîn, zise Bulba; Dumnezeŭ şi sfînta scriptură ne poruncesc să batem pe păgînï.

— N'avem drept. Dacă n'am fi jurat pe credinţă, poate tot ar fi cu putinţa. Dar acum nu, nu se poate.

(Va urma)

---

*) Şeful ales al Seciuluï.

Vechia şi renumita
Fabrică de Trăsurï
H. I. RIEBER

Str. Romulus, No. 11
Clădire nouă cu ATELIERE marï speciale, pentru a corespunde întindereï ce a luat fabrica.
In tot-d'a-una prevăzut cu materiale fine şi cu lucrătorï specialiştï, ast-fel că poate efectua orï-ce comande de
Trăsurï, Cupeurï, Gabriolete, Breacurï, etc.
după cele maï nouï modele, rivalizînd cu orï-ce produse similare din streinătate. Se găseşte şi
TRASURI UZATE, cu preţurï moderate. TRĂSURI de COMANDĂ
de la 1200 la 2000 leï
O expoziţie permanentă de orï-ce fel de trăsurï stă în tot-d'a-una la dispoziţia onor. clienţï.

Maşine Agricole
ŞI
INDUSTRIALE
SAL SACHS
BUCUREŞTI.—Str. Smirdan, 23,—BUCUREŞTI
Sucursale: BRAILA, GALAŢI, CRAIOVA
MAŞINE AGRICOLE
ŞI
INDUSTRIALE

Tipografia EPOCA execută tot felul de lucrărï atingătoré de această artă, cu cea maï mare acurateţă şi cu preţurï foartemoderate.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Bucureştï, calea Dorobanţilor, 117. Craiova, strada Bucovăţ, 18
Recomandă Marele lor Deposit de
MAŞINE AGRICOLE
PRECUM:
LOCOMOBILE cu saŭ fără aparat de ars pae
de la 2 şi jumătate pînă la 30 caï putere
BATOAZE de GRÂU de toate Mărimile
de la 2 şi jumătate pînă la 12 caï putere
BATOAZE de PORUMB No. 5, cu Elevator
pentru LOCOMOBILĂ şi cu Mâna
Maşine de semănat, Maşine de ciuruit şi vînturat, Maşine de ales neghina şi secara din grâŭ
MORI DE MĂCINAT
Instrumente trebuincioase Maşiniştilor, Curele englezeştï de prima calitate
Pietre de moară franţuzeştï, Maşine de secerat „WOOD" cu saŭ fără aparat de legat snopï
Plugurï de Oţel făurit peste tot
cu una pînă la 4 brazde
COSITOARE
GRAPE de FIER cu două şi treï ărïpï, cu dinţiï ARTICULAŢI
ŢEVE DE CAZAN pentru LOCOMOBILE şi altele
In Atelierul Nostru primim Reparaţiunï de LOCOMOBILE din orï-ce Fabrică
VÎNZĂRÏ CU CONDIŢIUNÏ AVANTAGIOASE

L. Behrmann & Fiĭ
MAŞINI AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE
BUCUREŞTI şi GALAŢI
Strada Doamneï No. 23 şi Strada Belvedere No. 1
REPRESENTANŢI GENERALI AI FABRICEÏ
ROBINSON & AUDEN, LTD., WANTAGE

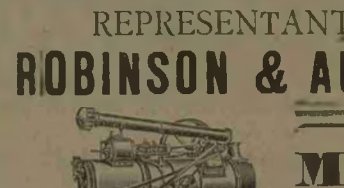

MODEL
1898

Locomobile şi Treerătoare
BATOZE de PORUMB
Secerătoare, Cositoare, Greble
SFOARĂ DE MANILA AMERICANĂ
TOT FELUL DE MAŞINI AGRICOLE
Cataloage gratis şi franco

NU E KRACH MARE
ci pe bază solidă suntem în stare a trimite orï-căruia pe neauzitu-preţ eftin de Leï 16, aci maï jos arătata garnitură de argint Britania, compus din 56 bucăţï:
6 bucăţï cuţite de masă Britania cu mâner adevĕrat englezesc.
6 bucăţï furculiţe de argint-Britania, american dintr'o bucată.
6 bucăţï lingurï de masă de argint-Britania, american.
12 bucăţï linguriţe de cafea de argint-Britania, american.
1 bucată lingură mare de supă de argint-Britania, american.
1 bucată lingură de lapte de argint-Britania, american.
2 bucăţï vase pentru ouë de argint-Britania, american.
6 bucăţï tave pentru servit englezeştï de argint-Britania.
2 bucăţï sfeşnice de masă cu mare efect.
1 bucată scurgĕtoare de ceaiŭ.
1 bucată fină pentru presărat zahăr de Britania.
3 bucăţï din cele maï fine cuţite de fructe cu mâner de porcelan.
6 bucăţï farfurioare, Victoria.
56 bucăţï în total numaï Leï 16.
Toate 56 bucăţï de maï sus suntem în stare a le da pentru minimul preţ de leï 16. Argintul Britanic este de jur împrejur şi înăuntru un metal alb, care ţine culoarea argintuluï şi peste 25 anï, pentru care se garantează. Ca cea maï bună dovadă că această inserţiune se referă numaï la simple adevĕrurï, dăm următoarea
DECLARAŢIUNE OFICIALA
La caz că garnitura de argint-Britania nu va conveni, se restitue suma plătită. Cine are trebuinţă de aşa ceva, să-şï comande garnitura de maï sus care convine tocmaï ca
CADOU DE NUNTA ŞI DE SERBATOARE
precum şi pentru hotelurï, restaurente şi case cu menagiul maï bun. Se găseşte numaï la
Casa de Export Rix furnisorul Societăţiï profesorilor, etc. Casă protocalată existând de 16 anï.
— VIENA, II|2 PRATERSTRASSE No. 17 Qu. —
Se expediază contra ramburs saŭ banï trimişï înainte
Veritabil numaïatuncï purtând marca Patentata
Se poate vedea o mulţime de scrisorï de resunoştinţă

Transport de Mobile şi orï-ce Obiecte de greutate
Serviciu de Camionagiu
G. GIESEL
DEPOU
Calea Plevneï 236
Calea Moşilor 59

Tipografie americană de tipurï.
Nouătate sensaţională!

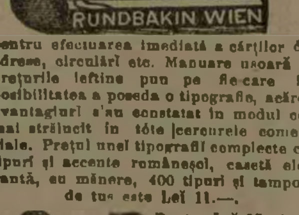

pentru efectuarea imediată a cărţilor de adrese, circulărï etc. Manuare uşoară şi preţurile ieftine pun pe fie-care în posibilitatea a poseda o tipografie, acăreï avantagiurï s'au constatat în modul cel maï strălucit în tóte cercurele comerciale. Preţul uneï tipografiï complecte cu tipurï şi accente româneşcï, casetă elegantă, cu mânere, 400 tipurï şi tampon de tuş este Leï 11.—.

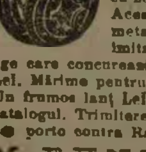

Pentru Leï 87 trimit ceasul pentru Bărbaţï Ancer Rem. cu 2 capace, acoperite cu o adevărată pătură de aur 18 carate, cu 20 Rubine. Atenţiune! Acest ceas nu este de metalul numit Goldin nicï imitaţiune, ci de aur aliage care concurează cu un CEAS de 400 Leï. Mărime pentru Damă numaï Leï 35. Un frumos lanţ Leï 4. — Gratis trimit catalogul. Trimiterea se face franco de porto contra Ramburs. Adresa:
M. RUNDBAKI
Viena, II. Taborstrasse 37

Les véritables Eaux minérales de
VICHY
sont les Sources
VICHY-ETAT
CELESTINS
GRANDE-GRILLE
HOPITAL
Exiger le nom sur la capsule et l'etiquette.
Les seules véritables Pastilles de Vichy sont les
PASTILLE VICHY-ETAT
fabriquées avec les sels naturels extraits des Eaux de Vichy-État.
Comprimés de Vichy
aux sels naturels VICHY-ÉTAT
pour préparer l'eau artificielle de
VICHY GAZEUSE
Agent Général pour la Roumanie, Bulgarie, Serbie:
A. G. CARISSY & C-ie, Bucarest.

La Typografia EPOCA se află de vînzare hîrtie maculatură cu 50 banï kil

DACĂ PĂRUL D-VOASTRĂ CADE!!
dacă este fără putere şi fără luciu, dacă aveţï mătreaţă saŭ orï-care alta afecţiune a pieleï capuluï întrebuinţaţï miraculosul
PETROL
HAHN
PENTRU PĂR
care întruneşte pe lîngă calităţï şi aceia de a înlesni ondularea păruluï. Intrebuinţarea este uşoară, plăcută şi fără pericol.
PREPARAT DE HAHN, FARMACIST IN GENEVA (Elveţia)
DEPOZIT:
BUCUREŞTI: Ilie Zamfirescu, Str. Academieï 4; Bazar Universel, Calea Victorieï 31; Mihail Stoinescu, Str. Academieï 2 şi Drogueria Tetzu Str. Lipscanï 1.
GALAŢÏ: Bereovicï, Bazar anglais.
BOTOŞANÏ: Farmaciile: Perieţeanu şi Nicoleanu.
IAŞI: Farmaciile Zbyszewsky şi Konya.
BACAU: Drogueria Andreescu.
CALARAŞI: Farmecia Ticek.

MEDICAMENT PHOSPHATIC
VIN DE VIAL

TRIPLEX IN UNUM SANITAS
VIANDE
QUINA

VINUL DE VIAL este un modificator puternic al organismuluï în casurile de: ebdilitate generală, cresceres întârziată, convalescenţa lungă, anemiă, perderea apetituluï, a forţelor slăbiciuneï nervoase.
Dosa este de un păhărel de lichior înaintea meseï. El complectează nutriţiunea insuficientă a bolnavilor şi a convalescenţilor.
Farmacia VIAL Lyon, rue Victor-Hugo, 14 şi în tóte farmaciile

Marele Hotel Caraiman
SINAIA
Situat în cea maĭ frumoasă posiţiune
DESCHIS DE LA 15 MAIŬ
Sub direcţiunea Iohn Stiefler antreprenorul Hoteluluï Regal din Bucureştï.
RESTAURANT DE I-ul RANG
Bucătărie Franceză şi Germană
Vinurï Excelente
ARANJAMENTE CU ZIUA ŞI CU LUNA
Preţurï Convenabile

Ceréţi Pretutindenï
Ţuică de Florica
Lacrima de Prune
Ţuica de Golești
(Marca de Comercià este depusă la Tribunalul Argeş)
Ţuica este fabricată din prune; singură nevătămătóre sănătăţeï; cel maï bun apetissant.
Nu trebuie să lipsească din nicï o casă
Mare Depozit la gara Goleştï
Cererile pentru en gros să se adreseze la
ION R. RĂDULESCU, — Piteştï.

Bucureştï.—Tipografia EPOCA Strada Clementeï N. 3.—Bucureştï